

Ptujski tednik

ŠTEV. 35

Ptuj, 13. septembra 1957

LETNIK X.

Uprava in uredništvo Ptuj, Lackova ulica 8 — Telefon 156, NB Ptuj štev. 643-T-206 — Ureduje uredniški odbor — Odgovorni urednik Anton Bauman — Rokopisov ne vračamo — Tiska Mariborska tiskarna — Cena 10 din — Letna naročnina 500 din, polletna 250 dinarjev

SLIKA TEDNA

Klopotci že vabijo v trgatve

Najboljši borci za socializem- v občinske ljudske odbore

V petek, 6. septembra t. l., je bila v Ljubljani seja Glavnega odbora SZDL Slovenije z referatom tov. Mihe Marinka o nalogah SZDL ob volitvah v ljudske odbore s poudarkom na rezultatih našega družbenega razvoja, na živahnejši politični dejavnosti naših organizacij SZDL, na praktičnih rezultatih naše poti v socializem.

V ponedeljek, 9. septembra t. l. pa je bilo v Beogradu zasedanje plenuma Zveznega odbora Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije, na katerem so tudi razpravljali predvsem o volitvah v občinske in okrajne ljudske

odbore na podlagi referata člana predsedstva Petra Stamboliča.

Ob obširni vsebini referata tov. Mihe Marinka in razprav tov. dr. Jožeta Potrča, Vlada Majhna in drugih na seji v Ljubljani ter referata ter razprav na seji v Beogradu želimo seznaniti naše bralce na tem mestu predvsem s proglašanjem na vse državljane, ki je bil sprejet v zvezi z bližnjimi volitvami na seji v Beogradu.

O vsebini sej v Ljubljani in v Beogradu razpravljajo tudi po občinskih in terenskih sejah SZDL v občinah Gorišnica, Lešje, Ormož, Ptuj in Središče v zvezi s pripravami na predstoječe volitve.

plodno in raznovrstno sodelovanje na političnem, gospodarskem in kulturnem področju s številnimi deželami vsega sveta.

V našem gospodarskem razvoju smo dosegli velike uspehe. Nacionalni proizvod naše dežele narašča iz leta v leto. Od zadnjih volitev dalje smo povečali industrijsko proizvodnjo za 74%. V prvi polovici letošnjega leta se je industrijska proizvodnja povečala za 19% v primerjavi z istim obdobjem lanskega leta. Spričo vlaganja znatnih sredstev v razvoj kmetijstva in spričo naše politike, težeje za razvojem socialističnih odnosov na vasi, so bili doseženi prvi tehnični uspehi tudi v kmetijstvu.

Uspehi v gospodarskem razvoju naše dežele so neločljivo povezani z naporom, da bi izgradili nove socialistične odnose in še posebej eno izmed največjih pridobitev naše socialistične revolucije — delavske svete. Samoupravljanje proizvajalcev v gospodarstvu, kakor tudi samoupravljanje državljanov v družbenem življenju sploh, je postalo temelj celotnega našega gospodarskega in družbenega sistema, temelj, ki sprošča ustvarjalne sile delovnih ljudi, povezuje njihove osebne koristi s splošnimi, hkrati pa omogoča družbeni skupnosti načrtno usmerjanje gospodarskega razvoja. Ti uspehi tvorijo trdno podlago za nadaljnje izboljševanje družbenega in osebnega standarda, ki že letos izpričuje znaten napredek.

DRŽAVLJANI IN DRŽAVLJANKE!

Velik korak v razvoju socialistične demokracije pomeni prenašanje občin v socialistične komune in njihovo združevanje v okrajne skupnosti komun. Občina je postala temeljna družbena gospodarska skupnost in glavna

celica politične ureditve Jugoslavije.

V dosedanjem razvoju komun smo izdelali demokratičen mehanizem, uteljen v ljudskih odborih, njihovih zborih, svetih, zborih volivcev, delavskih svetih in drugih organih družbenega upravljanja. V okviru tega mehanizma in njegovega nadaljnje razvoja imajo delovni ljudje velike možnosti, pa tudi velike obveznosti in odgovornost, da uravnavajo razvoj gospodarstva na svojem področju in izgrajujejo omrežje gospodarskih, prosvetnih, kulturnih, zdravstvenih in drugih socialnih ustanov.

S formiranjem investicijskih, stanovanjskih, kmetijskih, raznih socialnih in drugih skladov utrjujemo in širimo gospodarsko podlago komun, ki omogočajo delovnim ljudem, da razvijajo svoje gospodarstvo in gmojne življenjske pogoje sploh. S tem pa proces razvoja novih občin in okrajev se ni zaključil. V prihodnjem obdobju bodo dobili tako ljudski odbori kakor drugi organi samoupravljanja v komunah večje zakonske in materialne možnosti za razvoj pobude v gospodarski izgradnji ter izboljšanje zdravstvenih, stanovanjskih in kulturnih razmer.

Z izgradnjo komun ustvarjamo pogoje za to, da lahko državljani, neposredno sodelujoč v upravljanju najrazličnejših družbenih poslov, vsklajujejo svoje individualne koristi s splošnimi. Komuna postaja tudi najbolj množična šola socialistične demokracije, ker v njej socialistične družbene odnose uresničujemo prek neposredne dejavnosti delovnih ljudi samih.

DRŽAVLJANI!

Te volitve bodo prispevale h krepitvi in nadaljnjemu izpopolnjevanju demokratičnega mehanizma v komunah. Delo vseh organov komun — ljudskih odborov, njihovih svetov, upravnih organov itd., je javno in izpostavljeno kritiki državljanov in njihovih organizacij. Odgovornost odbornikov pred volivci postaja čedalje večja in čedalje stvarnejša. Pravilna uporaba mehanizma komunalne samouprave, čedalje večja dejavnost zborov volivcev — vse to bo pomenilo novo izpodbiro konstruktivnemu in aktivnemu sodelovanju sto tisočev državljanov v upravljanju naše skupnosti.

V prihodnjem obdobju bo nadaljnja izgradnja stanovanjskih skupnosti ena izmed glavnih dolžnosti ljudskih odborov. Stanovanjske skupnosti postajajo po-

Delovni ljudje!

S tem volitvami boste prvokrat v vseh občinah volili svoje predstavnike v zbor proizvajalcev. Zbori proizvajalcev pri občinskih odborih bodo organi, prek katerih bodo delavci v gospodarskih organizacijah in kmetovskih neposredno vplivali na gospodarsko politiko komun, na sestavljanje in izpolnjevanje gospodarskih planov, na uresničevanje pravic delovnih ljudi v gospodarskih in združnih organizacijah. Ti zbori bodo organi, prek katerih bodo delavski sveti in združne skupščine lahko neposredno vplivali na razvoj komun in na ureditev njenih problemov.

DELOVNO LJUDSTVO!

Volitve v občinske in okrajne ljudske odbore naj spodbude vse volivce k nadaljnjim naporom in uspehom v razvoju socialistične demokracije.

Naj bodo te volitve nova čvrsta potrditev nezlomljive volje jugoslovanskih narodov, da krepijo neodvisnost naše dežele, potrditev njene neomajne miroljubne politike in mednarodnega sodelovanja.

Z množično udeležbo na teh volitvah ponovno potrdite pravilnost politike, ki je delavski razred in jugoslovanske narode spremenila v neposredno upravljavce družbene proizvodnje, razdelitve in ostalih družbenih po-

membna ustanova v našem demokratičnem mehanizmu, ustanova, prek katere ne samo obravnavamo socialne probleme, marveč z njo narašča tudi vpliv državljanov na delo organov oblasti.

Obdobje, za katerega volimo nove odbornike, je obdobje nadaljnje boje za izboljšanje življenjskega standarda. Ta boj je neločljivo povezan z našimi naporom, da bi povečali produktivnost dela, da bi z lastnim delom ustvarili nova sredstva, potrebna za izboljšanje življenja delovnih ljudi. Od prizadevnosti sleherne posameznika, od njegove dejavnosti je odvisno, koliko in kako hitro in uspešno bomo gradili naš družbeni sistem, krepili gospodarsko moč naše dežele ter uredili komunalne in vse druge probleme.

Uspešen gospodarski razvoj komun, ureditev stanovanjskega vprašanja, ustanovitev prosvetnih, zdravstvenih in socialnih ustanov, razvoj prometa, izgradnja energetskih virov in drugih gmojnih pogojev, napredek občin in okrajev — vse to je odvisno tudi od tega, koliko bodo ljudski odbori vskladili svojo dejavnost z interesi celotne družbene skupnosti.

Izboljšanje kmetijstva in razvoj socialističnih odnosov na vasi je ena izmed poglavitnih nalog ljudskih odborov. To nalogo bomo izpolnili z bojem za večjo produktivnost, prek hitrejših in bolj vsestranske uporabe sodobnih znanstvenih in tehničnih dosegov, z bojem proti zaostalosti, konservativnosti, neznanju, predsodkom in vsem škodljivim ostankom minulosti.

Državljeni in ljudski odbori morajo posvetiti večjo pozornost komunalnim in urbanističnim problemom, kakor tudi videnju svojega kraja sploh, kajti od njihovega skupnega truda je odvisno, kako kulturno in prijetno bo življenje v mestu in na vasi.

DRŽAVLJANI IN DRŽAVLJANKE!

Predlagajte na zborih volivcev tiste kandidate, ki s svojim dosedanjim delom in nesebičnim prizadevanjem v skladu s svojimi sposobnostmi, politično zavestjo in zrelostjo dajejo največ priložnosti, da bodo občine napredovale in se razvijale, da bodo delovni ljudi in splošni koristniki naše socialistične skupnosti.

DRŽAVLJANI IN DRŽAVLJANKE!

Volite tiste, ki sta jim pri srcu enotnost in enakopravnost jugoslovanskih narodov, njihova blaginja in družbeni napredek, nedotakljivost človeškega dostojanstva in človekove osebnosti!

VOLIVCI!

To bodo prve volitve, v katerih bodo odbornike okrajnih ljudskih odborov volili občinski ljudski odbori iz svoje srede. Da bi bil okrajni ljudski odbor v resnici skupni organ vseh občin na svojem področju, da bi okraj postal prava skupnost komun — naj bodo vaši kandidati za odbornike takšni ljudje, ki bodo napredek in koristi svojih občin

presojali v okviru koristi okraja in jih hkrati vskladili z interesi razvoja naše socialistične skupnosti.

DRŽAVLJANI SOCIALISTIČNE JUGOSLAVIJE!

Aktivno sodelovanje deset tisočev mladih ljudi na najrazličnejših področjih družbenega upravljanja je poročilo čedalje pogumnejšega prenašanja večjih in določnejših družbenih nalog na mladino. Volitev mladih ljudi v občinske in okrajne ljudske odbore bo prispevala ne samo k hitrejšemu in bolj vsestranskemu preraščanju fantov in deklet v aktivne in odgovorne družbene delavce, marveč tudi k vnašanju poleta in ustvarjalnosti mladega rodu v delo ljudskih odborov.

Mladi volivci!

Vi, ki prvokrat sodelujete na volitvah organov ljudske oblasti, volite vsi in pokažite, da je naša mladina dosleden bорец za socialistični razvoj dežele!

DRŽAVLJANI IN DRŽAVLJANKE!

Da bi uresničili pogoje za dejansko družbeno enakopravnost, delovne ženske čedalje bolj sodelujejo in izgradnji komunalnih ustanov in v političnem življenju komun. Naj požrtvovalnost, vztrajnost in aktivna prizadevnost deset tisočev žensk pri izpolnjevanju raznih nalog v zvezi z družbenim upravljanjem pride do izraza tudi na volitvah odbornikov za občinske in okrajne ljudske odbore!

ORGANIZACIJE IN ČLANI SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA JUGOSLAVIJE, ČLANI SINDIKATOV, LJUDSKE MLADINE, ŽENSKIH DRUŠTEV!

Naše politične, družbene, strokovne in druge organizacije igrajo zelo veliko vlogo v razvoju naše dežele, posebno še v sistemu samouprave. S svojo dejavnostjo v pripravah na volitve in z odhodom na volišča si prizadevajte, da bodo najboljše člani naših organizacij izvoljeni v ljudske odbore.

Uspehi, ki jih je dosegla naša dežela v socialistični izgradnji, so bili doseženi pod vodstvom Zveze komunistov Jugoslavije. Člani Zveze komunistov Jugoslavije, s svojo dejavnostjo pokažite tudi na teh volitvah kakor doslej, svojo visoko zavest, veliko odgovornost in prizadevnost!

DRŽAVLJANI IN DRŽAVLJANKE JUGOSLAVIJE

V predvolilnih pripravah, na vseh zborovanih zborov volivcev, konferencah in na vseh drugih akcijah v zvezi z volitvami naj pride krepko do izraza bratstvo in enotnost jugoslovanskih narodov.

VSİ NA VOLITVE V LJUDSKE ODBORE!

Izolimo v ljudske odbore najboljše borce za socializem! Živela Federativna ljudska republika Jugoslavija!

Socialistična zveza delovnega ljudstva Jugoslavije

DRŽAVLJANI socialistične Jugoslavije

Volitve v občinske in okrajne ljudske odbore, ki bodo oktobra in novembra letos, bodo ne samo izraz volje ljudstva, ki voli svoje predstavnike v organe ljudske oblasti, marveč tudi pregled vseh naših uspehov v izgradnji socializma in socialističnih družbenih odnosov, kakor tudi v dosednji izgradnji socialističnih komun.

Zaradi uspešne izgradnje socialističnih družbenih odnosov v naši deželi in zaradi svoje dosledne borbe za neodvisnost in socializem si je naša dežela pridobila po svetu velik ugled. Jugoslavija je pomemben moralno političen činitelj sodobnega naprednega socialističnega razvoja na svetu in aktiven udeleženeec v naporih za napredek socialistične misli in prakse.

Volitve v občinske in okrajne ljudske odbore bodo v času, ko se narodi vsega sveta z velik-

skimi naporom trudijo, da bi odstranili vojno nevarnost in utrdili mir na svetu.

Naša dežela je eden izmed najaktivnejših zagovornikov politike aktivne miroljubne koeksistence med narodi, brezkompromisni bорец za mir, za čim hitrejšo uresničenje občin teženj človeštva po razorožitvi in odstranitvi nevarnosti jedrske vojne, bорец za enakopravne odnose med narodi in državami ter za dosledno spoštovanje suverenosti sleherne dežele.

Čakana zunanja politika naše dežele je deželna velikega priložnosti po svetu, in z dejanja je pokazala, da razlike v družbenih sistemih, političnih zamislih in nazorih niso ovira za dobre in prijateljske odnose med državami.

Jugoslavija je zdaj ena izmed tistih dežel, ki so razvile zelo

Zaključek prejšnjega tedna je tudi pomenil zaključek politnega razgovaranja o razorožitvi. Ožji odbor za razorožitve se je od aprila sestajal na 155 sejah in pred dnevi so se razšli, ne da bi dosegli vsaj delno razorožitve ali pa zblížali stališča zahoda in vzhoda. Sovjetska zveza se ni strinjala z zahodnim predlogom o letalskem nadzorstvu, zahodne države pa so zavračale sovjetske predloge o opustitvi atomskega oboroževanja. Zahod in vzhod se sedaj ne moreta zediniti, kdaj naj bi odbor ponovno zasedal. Zahodne sile so za 1. oktober, Sovjeti pa za čas po zasedanju Generalne skupščine, kjer naj bi razpravljali o razorožitvi.

Toda, Generalna skupščina je uvrstila kot prvo točko dnevnega reda razpravo o položaju na Madžarskem in na zasedanjih skupščine lahko slišimo besede, ki obojestransko obtožujejo zapad in vzhod. Madžarska seveda odločno nasprotuje razpravi madžarskega problema pred OZN, toda zapad raje trati čas z minulimi dejstvi, kakor da bi razpravljali o perečih problemih v Siriji in Alžiru.

Zadnje dni je ameriški zunanji minister Dulles izjavil, da ne sodi, da bi bila Sirija dežela »mednarodnega komunizma« in zavrnil je vsako trditev, da je oboroževanje Jordana naperjeno proti Izraelu. Orožje pa je vendar orožje in zato kairski listi pišejo, da bi vsakršno vmešavanje v sirijske notranje zadeve z vojno intervencijo pomenilo novo svetovno vojno.

Tudi glede arabskih dežel se pita zahod in vzhod z izjavami, ki niso preveč miroljubne, seveda ne pomenijo pa še tretje svetovne vojne. Položaj na Srednjem vzhodu lahko ocenimo kot diplomatsko tekmo med silami ZDA, Velike Britanije in Sovjetske zveze. Sirija sprejema orožje iz Sovjetske zveze in sirijski vojni minister razpravlja o vojaških problemih v Egiptu, Jordan pa je

dobil iz Amerike orožja v vrednosti deset milijonov dolarjev. Da pa bi se položaj med arabskimi deželami še bolj zaostril, je na diplomatskem obzorju vstala Italija, ki išče gospodarske interese v Iraku. Zaradi obiska italijanskega predsednika Gronchija v Iraku, je New York Times napadel italijansko zunanjo politiko in jim očital, da se vmešavajo v »petrolejsko« politiko. Če dobijo italijanska podjetja pravico črpanja nafte, so prizadeta ameriška petrolejska podjetja.

Arabski svet, okrog katerega se suče trenutno vsa svetovna politika, pa ima neposredne zveze tudi z Alžirjem. Potovanje francoskega zunanjega ministra Pineauja po deželah Južne Amerike ima pač smoter pripraviti teren za razpravo o Alžiru pred Generalno skupščino. Pineau je obiskal tudi Dullesa, vendar mu je ta dejal, da ZDA ne bodo spreminjale dosedanje politike do Alžira.

Francози pa skušajo rešiti problem Alžira z novim alžirskim statutom, ki objublja ustanovitev

šestih federalnih pokrajin in sleherni pokrajina bi imela voljeno skupščino ter vlado. Volivni listki bi bili za muslimane in nemuslimane enotni. Dve leti po izvolitvi pokrajinskih skupščin, bi izvolili predstavnike za alžirsko zvezno skupščino. O tem osnutku bodo razpravljali 17. septembra na izrednem zasedanju francoskega parlamenta. Da pa Alžirci ne bodo zadovoljni z drobtinicami, smo lahko prepričani, kajti zahtevajo neodvisnost, nov statut pa tega ne predvideva. Po novem statutu bi sejam ministrski svetovi v Alžiru predsedovali francoski predstavniki.

Evropsko politično torišče pa je važno še zaradi bližnjih neregularnih parlamentarnih volitev, vendar pa si opazovalci še niso enotni, kdo bo zmagal: Adenauer ali Ollenhauer. Zanimiva pa je gospodarska kriza v Franciji, kjer hočejo s posebnimi ukrepi vlade štediti denar. S tem so prizadeli francoskega kmeta in delavca. Tudi o tem bodo razpravljali na izrednem zasedanju parlamenta.

Prisrave za graditev mosta v Ptujtu naglo napreduje

Vse možnosti za razvoj turizma

... V letošnjem letu je obiskalo naše mesto veliko število domačin in inozemskih turistov, ki so bili navdušeni nad kulturno zgodovinski spomeniki ter nad lepo in vinorodno okolico. ... Menijo, da vse premalo publiciramo in reklamiramo znamenitosti našega mesta in okolice ter da imajo vse pogoje, da razvijemo Ptuj v turistično mesto. ... Tudi naši turisti so aktivno delali. Turistična sezona se bliža koncu. Domači in tuji turisti so izkoristili letne dopuste in obiskali vsa znamenitejša letovišča, turistične točke ter si ogledali kulturno zgodovinsko znamenitost. Marsikaterega inozemca so pritegnile izredne lepote naših planin, sinjega Jadrana, ali pa

stari in pomembni kulturno zgodovinski spomeniki. Tudi naši zgodovinski Ptuj je obiskalo lepo število domačin in tujih turistov. Ptujске muzeje je obiskalo okoli 30 tisoč izletnikov in turistov iz naše države ter iz skoraj vseh ostalih evropskih ter nekaj izven evropskih držav. Zanimali so se za vse stvari in bili navdušeni nad redkimi znamenitostmi in lepo ohranjenimi zgodovinskimi spomeniki. Tudi muzej na ptujskem gradu si je ogledalo okoli 32 tisoč ljudi. Od tega je bilo okrog 500 inozemcev predvsem iz Amerike, Anglije, Avstrije, Italije, Madžarske in Nemčije. Naše muzeje so obiskali tudi Lužiški Srbi. Vsi so se navduševali med krasnimi go-

bleni, slikami ter nad drugimi stvarmi.

Inozemci so izjavili, da je velikanska škoda, ker vseh teh stvari bolj ne publiciramo. Zelo dobro bi bilo, da bi tudi za reklamo namenili nekaj sredstev, kar bi se nam pozneje dobro obrestovalo. Saj za naše zgodovinske znamenitosti ter za lepa in dobra gostišča v okolici inozemci in nekateri domači turisti skoraj ne vedo. To bi se dalo z nekaj dobrimi prospekti hitro urediti. Potrebno pa bi bilo, da bi tudi v samem Ptujju bolj označili razne zgodovinske spomenike. Razlaga v več jezikih bi tudi

dobro koristila našemu turizmu. Stroški ne bi bili preveliki.

V letošnjem letu so bili tudi ptujski turisti zelo aktivni. Železniška postaja je zabeležila lepo število skupin, ki so prepotovale našo domovino ter si ogledale vse lepote naše zemlje. Sezona se bliža koncu. Iz izkušenj, ki nam jih je prinesla, pa se lahko marsikaj naučimo. Ptuj ima s svojimi zgodovinskimi spomeniki in s svojo vinorodno in lepo okolico vse pogoje, da postane res turistično mesto. Škoda, da bi se dohodkom, kot jih prinaša turizem, izognili.

OBVESTILO bivšim internirancem v Auschwitzu

Pozivajo se vsi interniranci, ki so bili v koncentracijskem taborišču Auschwitz in so tamkaj delali v tovarnah IG Farbenindustrie ali podjetjih Buna IV, Geydebreck, Feurstengrube G. m. b. H., in rudniku Janina, da se prijavijo Uradu za zaščito jugoslovanske imovine v tujini, Beograd, Kneza Miloša 26-III. Prijave je treba vložiti zaradi zahtev firmi I. G. Farbenindustrie za izplačilo nadomestila za delo.

Auschwitz in so delave v omenjenih tovarnah, pa trenutno ne vedo ali nimajo vseh zgornjih podatkov. Iz urada za zaščito jugoslovanske imovine v tujini

na ptujskem živilskem trgu dne 11. septembra

Čebula 40 din, česen 40, fižol v stročju 25-30, krompir 15, peteršilj 50, paprika 35-40, paradiznik 40, rdeča pesa 30, redkev 50, solata endivija 40, zelje v glavah 20-25, korenček 40, ohrovt 25, koruza 40, pšenica 40, ajda 40, ječmen 40, ajdova moka 50, koruzni zдроб 50, surovo maslo 500, zaseka 300, mleko 30, smetana 140-160, sir kom. 70-80, kokoši 350-500, piščanci 250-500, jajca 15, jabolka 40-50, breskve 50-70, slive 50-60, hruške 50-70, grozdje 80-100, domači kis 25, gobe 60, kumare 10-15, buče 15, kumare za vlaganje 40, cvetača 60, oves 30, proso 50.

Tudi kanalizacijo bodo pričeli urejati

Režijski odbor pri Mestni komunalni ustanovi bo pričel tudi z urejevanjem kanalizacije. 16. t. m. bo pričel z deli na najbolj kritičnih mestih v Ljutomerški in drugih ulicah. Čevlji za kanalizacijo so že pripravljene in upamo, da bo režijski odbor dobro vodil dela in tako zopet rešil enega izmed perečih problemov našega mesta.

KONGRES ZKJ APRILA

VIII. PLENUM CK ZVEZE KOMUNISTOV JUGOSLAVIJE V BEOGRADU je bil 9. t. m.

pod predsedstvom generalnega sekretarja Zveze komunistov Jugoslavije Josipa Broza-Tita VIII. plenum Centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije.

Na plenarnem sestanku Centralnega komiteja je bil osvojen predlog, da se zaradi predstoje-

čih volitev v občinske in okrajne ljudske odbore, zaradi skupščinskih volitev, sprejmeta perspektivna plana, kakor še drugih neodložljivih poslov odgodi VII. kongres Zveze komunistov Jugoslavije za mesec april prihodnjega leta.

Plenum je prav tako poslušal poročilo o razgovorih, ki so bili 1. in 2. avgusta letos v Romuniji med delegacijo CK Zveze komunistov Jugoslavije in vlado Federativne ljudske republike Jugoslavije ter delegacijo centralnega komiteja Komunistične partije Sovjetske zveze in vlade ZSSR in je odobril delo delegacije ter ocnil sestanek v Romuniji kot pozitiven za nadaljnji razvoj odnosov med FLRJ in Sovjetsko zvezo ter v interesu socializma in miru v svetu.

Na koncu je plenum centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije izbral Jovana Veselnova za člana izvršnega komiteja centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije.

Virus azijske gripe ugotovljen

Pri nekaj bolnikih so v Beogradu in Sarajevu identificirali virus azijske gripe, ki je znan pod imenom »Singapur A«. V laboratoriju virusološkega inštituta v Beogradu so ugotovili virus azijske gripe pri bolniku iz Makedonije, isti virus pa tudi pri sarajevskih bolnikih.

Na tiskovni konferenci so povedali, da so pri nas tudi že poprej laboratorijsko ugotavljali virus »A«, vendar to ne pomeni, da je sedanje primere gripe povzročil le ta virus. Gripa v Makedoniji in Bosni je lažjega značaja, spremlja jo temperatura, ki je znana tudi že od prejšnjih primerov gripe, hkrati pa delno zajema tudi živčni sistem. Pri nas so bile že mnogo hujše epidemije gripe. Epidemija pred dvema letoma je bila mnogo bolj nevarna, ker so se pojavili zaradi nje primeri pljučnice. Zdaj teh posledic ni, inkubacija pa traja dva do tri dni.

Zdravstveni delavci so poudarili, da ni nikakršnega vzroka za preplah zaradi te gripe. Pri nas pogosto označujejo sleherni bolezni dihalnih organov, n. pr. prehlad in nahod, za gripo, ki si zdaj dodal še prilastek »azijska«. Svetovali so, naj zdravstveni organi in oblasti uveljavljajo krajne ukrepe tam, kjer se bo gripa pojavila, da bodo preprečili širjenje.

Cepljenje proti otroški paralizi

Na tiskovni konferenci, ki je bila 6. septembra v Centralnem higijenskem zavodu v Beogradu, so pojasnili dosedanja potek priprav na jesensko cepljenje proti otroški paralizi.

Priprave so po vseh okrajih v Sloveniji v polnem teku. Po občinah sestavljajo spise otrok, rojenih v letih od 1951 do 1956 in v prvih treh mesecih letošnjega leta, ki bodo predvsem zajeti v letošnji načrt cepjenja. Cepivo je že naročeno v Ameriki in ga bodo proti koncu tega meseca z letalom pripeljali v Slovenijo. Prvič bodo lahko cepili v prvi polovici oktobra, drugič v začetku novembra, tretjo injekcijo pa bodo dobili otroci junija prihodnjega leta. Samo tako trikratno cepljenje namreč najbolj učinkovito očuva otroke pred boleznijo.

Razstava »Družina in gospodarstvo 1957« odprta

V soboto, 7. septembra, popoldne, je bila v starem delu Zagrebskega velesejma odprta razstava »Družina in gospodarstvo 1957« z otroškimi sejmom, ki so jo organizirali pod pokroviteljstvom tovariša Tita.

Razstavo je odprla članica predsedstva SZDLJ Pepca Kardič, ki je med drugim poudarila, da je namen te razstave s svojimi dosežki pomagati dejavnosti stanovanskih skupnosti in hišnih svetov.

Naša industrija je že sposobna zagotoviti cenejše življenje naših delovnih ljudi.

Ustanovitev Akademskoga kluba v Ormožu samo želja?

Na sestanku štipendistov ormoške občine, ki je bil 1. septembra v Ormožu, so študentje sklenili, da bodo ustanovili ormoški akademski klub. Izkazalo se je namreč, da bi bil obstoj akademskega kluba tamkaj mogoč, pa tudi nad vse potreben. Univerzitetni svet študentov bo ustanovitev akademskega kluba gotovo podprl, saj to dopušča Statut Zveze študentov Jugoslavije.

Na sestanku so izvolili predsednika, ki bo v drugi polovici oktobra sklical sestanek vseh študentov, ki bodo takrat prav gotovo že v Ljubljani ter bodo lahko pričeli z delom.

Delovni program je za prvo leto nekoliko skrčen, v prihodnjem

Ptujski grad bo dobil novo streho

V tem tednu je pričelo gradbeno podjetje »Remonta« v Ptujju z obnovo strehe na ptujskem gradu, ki je že dalj časa potrebna temeljitega popravila. Uprava muzeja je dobila v ta namen na razpolago 2 milijona dinarjev, kar pa ne bo zadostovalo za temeljito popravilo celotne strehe, kajti treba je obnoviti celotno ostrešje. Potrebni bi bilo približno 120 tisoč strešnih opek, na razpolago pa imajo samo 18200 komadov, kar bo zadostovalo za popravilo enega krila na gradu. Pregledali in popravili bodo tudi strelovođe ter obnovili streho na grajskem stolpu.

Ko bo dobila uprava muzeja še več sredstev, bo obnovila še ostalo streho. To je vsekakor čimprej potrebno, saj je streha popravila zelo potrebna, grad, njegove znamenitosti in dragocenosti pa so ogromne vrednosti.

Konec članka, ki ga je napisal tov. dr. Trstenjak o zgodovini davkarstva, bo objavljen prihodnjič!

Breskve so letos na posestvu OSOJNIK zopet dobro obrodile

Odlične izvozne breskve gredo letos dobro v promet * Tudi živinorejci imajo lepe uspehe

Marsikdo se ob pogledu na krasne breskve, ki so včasih na ptujskem trgu, res razveseli. To so lepe, velike in rdeče breskve, zraven tega pa še poceni.

Toda mnogo je ljudi, ki ne vedo, kdo je te breskve pridelal.

Nekoliko minut onstran ptujskega gradu se razprostira lepo državno posestvo Osojnik. Lansko leto je mraz uničil skoraj vse pridelke, letos pa je proti pričakovanju dobra letina. Posestvo se v glavnem bavi samo s proizvodnjo breskev, od katerih je skoraj popolnoma odvisno. Italijanska sorta breskev, ki so jo prevzeli, se je že skoraj do cela udomačila. To so lepe, debele in zelo okusne breskve. Pridelajo pa še več vrst breskev, od ranih, ki dozore v juliju, do

poznih, ki so godne za trg šele v septembru. Skoraj vse breskve izvažajo, glavni uvoznik pa je Avstrija. Seveda pa ostane nekaj breskev na naših domačih tržiščih.

Tudi letos so breskve zelo dobro obrodile. Trenutno imajo z breskvami zasajenih 22 hektarjev površine. V starih rodnih nasadih pridelajo približno 1500 kg na hektar, v novih nasadih, ki še niso dorasli, pa je pridelek seveda manjši. Torej čaka posestvo še lepa bodočnost.

Pridehujejo pa tudi jabolka in hruške, ki se dobro obnesejo na trgu.

Posestvo se uspešno bavi z živinorejo. Lansko leto so dosegli povprečno 3400 litrov mleka na kravo pingavske pasme. Letos pa nameravajo to povprečje še izboljšati.

Uspeh posestva je vezan le na dobro letino. Če slučajno uniči mraz in slana breskve, tedaj je njihova materialna baza zelo šibka.

Upajmo, da bo vreme prizanašalo ter ne bo delalo preglavic vodstvu posestva, nam pa pripravilo res odlične breskve.

Osojnikovi nalagajo breskve

Dela za novo ptujsko tiskarno so že začeli

V nekdanji Tamovi hiši so 9. septembra pričeli z urejanjem prostorov za ptujsko tiskarno. Preuredili in prenovili bodo stare razpadajoče prostore in jih pripravili za potrebe nove tiskarne. Vsa dela pri preureditvi izvaja gradbeno podjetje »Drava« iz Ptujja. Investitor pa je Občinski

ljudski odbor Ptuj, ki je namenil v ta namen 18 milijonov dinarjev. Stavbo bodo popolnoma preuredili in jo spremenili v lepo sodobno stavbo, ki bo mestu v okras ter bo z novim ptujskim mostom naredila lep vtis na vsakoogar.

Če bodo dobili ptujski tiskarnarji še nov stroj, tedaj bodo lahko še bolj razbremenili druge tiskarne ter mnogo več tiskali za lokalne potrebe.

Še enkrat

»Spremembe ponoči«

V prejšnji številki »Ptujskega tednika« od 6. 9. 1957 je objavljen članek pod naslovom »Spremembe ponoči«.

Prizadetemu bi svetovali, naj si v bodoče natančneje ogleda izložbe in cene trgovine »Borovo«, ker se cene čez noč niso spremenile.

Tovarna »Borovo« izdeluje otroške škornje dveh vrst, nizke in visoke. Nizki škornji štev. 30 so po 600 din, škornji visoki (manjša številka) pa stanejo 700 din, kar pomeni, da so cene pravilne, ne pa narobe, kakor je pisec omenil v članku.

Če pisec članka želi podrobnejša pojasnila, naj se obrne na kolektiv trgovine »Borovo«, ki mu bo cene natančno pojasnil.

B. J.

Ptujski vodovod bo dokončan v prihodnjem letu

Vodovod, ki je Ptujju tako zelo potreben, bo dokončan proti koncu prihodnjega leta. Režijski odbor pri Mestni komunalni ustanovi je pravkar sklenil pogodbo za črpalke z zastopniki Litostroja iz Ljubljane, ki jih bodo dobavili še v letošnjem letu. Doslej so položili že precej cevi, za letos pa bodo končali s Hrvatskim trgovom, Muršičevo, Prešernovo in Murkovo ulico. Obnovili so tudi rezervoar na Panorami. V prihodnjem letu bodo položili vodovodne cevi še v ostalih predvidenih ulicah ter naredili povezavo s črpalkami, ki bodo črpale vodo za naše mesto v Skorbi. Tako bo proti prihodnjemu letu rešen eden izmed vtilnih ptujskih problemov.

Zdravnik in krojač

Zdravnik in krojač se srečata na cesti.

Zdravnik pozdravi in reče krojaču:

»Pozdravljen! Kako je kaj? So doma vsi zdravi?«

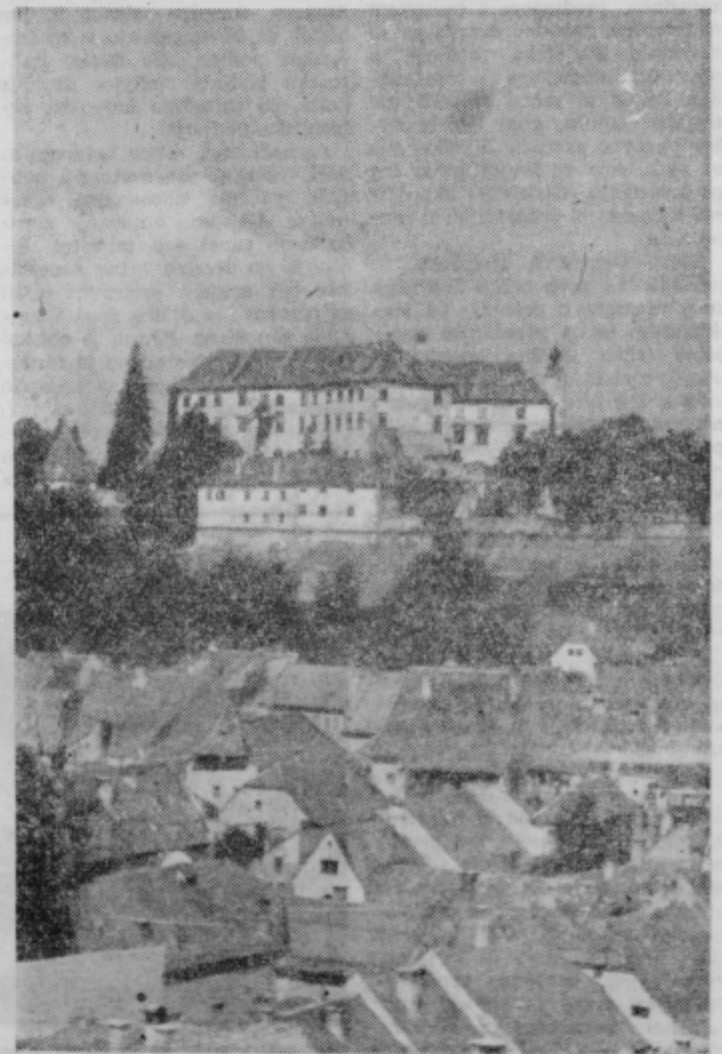
»O, dober dan! Hvala lepa, doma so vsi pri najboljših močeh! Kako pa kaj pri vas? Je vse za šito?«

JUGOSLOVANSKA LOTERIJA

POROČILO O ŽREBANJU SREČK

KI JE BILO 10. SEPT. V ZAGREBU

100	2.000	27164	60.000	205337	100.800
82290	40.000	10014	80.000	140827	100.000
34900	80.000	430334	606.000	464317	100.000
192810	100.000			587227	100.000
		75	1.000	225077	100.000
		935	4.000	409467	100.000
112	2.000				
75472	40.000	5445	20.000		
333632	100.000	49145	40.000	8	200
508612	100.000	60695	80.000	38	600
039182	100.000	329205	100.000	248	2.200
010892	100.000			518	8.200
223562	400.000			99318	60.200
		556	2.000	399568	100.200
		9346	10.000	280138	100.600
3	200	24216	80.000	527348	100.200
3333	10.200	596216	100.000	028528	1.000.200
1933	20.200				
44495	40.200				
60173	40.200				
39263	40.200	37	800	49	1.000
16945	60.200	947	2.000	719	4.000
19963	80.200	3337	10.800	3939	10.000
577745	100.200	85817	40.000	5569	10.000
		38517	40.000	90269	60.000
		60977	40.000	189989	100.000
334	6.000	76177	60.000	017229	200.000
2484	20.000				

Naše gledališče na pragu nove sezone

Okrajno gledališče je z novo ureditvijo okraj in komun prešlo v kompetenco mariborskega okraja, ki s polnim razumevanjem spremlja in rešuje probleme ptujkega gledališča. Z dosežanim postrvovalnim delom je maloštevilni umetniški ansambel upravljal potrebo gledališča v tem starem mestecu ob Dravi, saj občinstvo, ki je povečini podeželsko, kaj rado obiskuje predstave. Kako živa je potreba kulturnega razvedrila in kako se je gledališče priljubilo tudi izven Ptuja, pričajo številna gostovanja, za katera je vselej veliko zanimanje. V mnogih krajih so organizirali na vaseh celo abonmaje, samo da bi videli dela, ki se uprizorjajo v Ptuj. Letos pa bo ptujsko gledališče svoj delokrog še razširilo in obiskalo tudi bolj oddaljene kraje. Snujejo se novi abonmaji in v letošnji sezoni jih bo trinajst, sedem v Ptuj in šest v njegovi okolici. Nadaljevalo bo z dosedanjim prakso gostovanja v večjih in manjših krajih in pozivilo dosedanja medsebojna gostovanja zlasti z gledališčem v Mariboru in Varaždinu, kar je prešlo že v nekakšno vsakoletno tradicijo; pritegnilo pa bo še Celjsko gledališče, tako da bodo vsa tri štajerska gledališča v čim tesnejši povezavi. Tudi letos bo kdaj pa kdaj gostovalo v Ljub-

ljani, da tudi slovenski prestolnici pokaže uspehe svojih umetniških prizadevanj, prav tako pa bo še naprej vzdrževalo stike z izmeničnimi gostovanji s primorskim gledališčem v Kopru.

Značaj ptujkega gledališča, ki posreduje gledališko umetnost iz večine podeželskemu občinstvu, zahteva prav specifičen izbor dramskih del, ki teži bolj k vedrim delom in ljudskim dramam. Vendar je dosedanje delovanje gledališča, ki si je postopoma nadevalo vse težje naloge in jih tudi uspešno reševalo, narekvalo iz sezone v sezono zahtevnejši izbor del. Z veseljem lahko ugotovimo, da se letošnja sezona po kvalitetni izbiri repertoarja ne bo v ničemer razlikovala od drugih slovenskih gledališč. Nasprotno! Mnoga gledališča bo s svojim izborom celo prekosilo po izvirnosti, saj so v repertoarju celo štiri dela, ki jih bo ptujsko gledališče kot prvo izvedbo v Jugoslaviji ali v Sloveniji. Ta dela so: Hamiltonova »Plinska luč«, občinstvu dobro poznana iz filma, Steinbeckov »Divji plamen«, s katerim je gostovalo v Sloveniji sicer tržaško gledališče, uprizorilo pa ga še ni nobeno naše gledališče, Shelleyeva »Izprijenka« in pa Tomanova komedija »Slovanška nebesa«. Kot prvič v Sloveniji pa bo izvedlo sodobno ma-

kedonsko dramo Kole Čašule »Veja v vetru«, katero bo kot gost režiral makedonski režiser Mrko Stefanovski, ki je režiral tudi krstno izvedbo tega dela v Makedoniji.

Na repertoarju so še Goldoni-jev »Sluga dveh gospodov«, ki bo otvoril letošnjo sezono v proslavo 250-letnice Goldonijevega rojstva, Axelroda »Sedem let skomin«, Harrisona »Molčiča usta«, Lorca »Marijana Pineda«, Verneuilovo »Potovanje v Benetke«, Klabundovi »XYZ« in »Praznik cvetočih češenja« ter od srbohrvatskih del Marodičev »Operacija Altmark«. Izmed slovenskih del so v okvirnem repertoarju Branka Hofmana »Življenje zmaguje«, Remčeva »Magda« in Frelihova drama »Vrnili se je«, ki bo uprizorjena za proslavo 40-letnice Oktobrske revolucije in eventualno najnovejše izvorno delo. Prvič v zgodovini ptujkega gledališča se bo ansambel prezkusil tudi s Shakespeareovim delom. Izbralo se bo med komedijami »Kar hočete«, »Ukročena trmoglavka« ali »Komedija zmešnjav«. Za mladino, ki je zvesti obiskovalec ptujkega gledališča, pa bo uprizorjena Mladenova pravljica igra »Skok, Cmok in Bistrouke«.

Izven okvirnega repertoarja se bo naštudiral še »Veder večer« in pa ena ali dve eksperimentalni uprizoritvi v krogu, v težnji prikazati tudi Ptujčanom poizkuse sodobnega gledališča.

S svojim resnim prizadevanjem bo ptujsko gledališče skušalo v

predstoječi sezoni na vsak način zadostiti zahtevam novega gledališkega zakona o poklicnih gledališčih, kar bo možno izvesti ob zvesti podpori občinstva in pa merodajnih faktorjev, ki so še vselej z velikim razumevanjem podprli delo in resno stremljenje ptujkega gledališča, ki je pomembna kulturna ustanova v tem lepem predelu Štajerske.

Emil Frelih

Pevski zbor „Emil Adamič“ na V. mednarodnem tekmovanju v Arezzu

Ni še dolgo tega, kar je učiteljski pevski zbor »Emil Adamič« zapustil naše mesto, kjer se je več dni pripravljalo na tekmovanje v Arezzu. Ze prihajajo prve vesti, kako častno je zastopal našo domovino in kako

Učiteljski pevski zbor »Emil Adamič« zapustil naše mesto, tretje pa Austin College A Cappella Chor SHERMAN (Texas — USA). Pevski zbor »Cvetkovič« iz Beograda je dosegel šele 6. mesto, pevski zbor »Jedinstvo« iz Splita pa se sploh ni plasiral. V drugi skupini naši zbori niso tekmovali, ker so peli le cerkvene pesmi. V tretji skupini, ki je obsegala narodno, folklorno in umetno pesem, sta poleg drugih tekmovala tudi pevski zbori »Cvetkovič« in »Jedinstvo«. Prvo mesto je osvojil pevski zbor »Cvetkovič« in prejel 150 tisoč lir nagrade, drugi naš zastopnik pa se med zmagovalce ni uvrstil, ker je zasedel komaj 7. mesto.

1. septembra je bil v Petrarco-tem teatru v Arezzu zaključni koncert vseh zborov — zmagovalcev. Pred koncertom so bile razdeljene nagrade, ki jih je delil v imenu Društva prijateljev glasbe, ki prireja ta tekmovanja, minister prosvete rimske vlade. Tudi na tem koncertu sta jugoslovanska pevski zbori doživela velik uspeh. Tovarisha Jožeta Gregorca je hotela publika prisiliti, da bi dodal še nove pesmi. Aplavza ni bilo ne konca nekraja.

S tem pa delo učiteljskega pevkega zbora še ni bilo končano. Priredil je še brezplačen koncert v 18 km oddaljenem Costijone Fiorentino ter s pesmijo in cvetjem počastil naše rojake.

Zbor ob nastopu v Arezzu

OKRAJNO GLEDALIŠČE PTUJ

Cetrtek, 12. sept., ob 20. uri: Carlo Goldoni: »SLUGA DVEH GOSPODOV«. Premiera v počastitev 250-letnice Goldonijevega rojstva. — Otvoritev sezone 1957/58.

Sobota, 14. sept., ob 20. uri: Carlo Goldoni: »SLUGA DVEH GOSPODOV«. Abonma red: Sobota in izven.

Nedelja, dne 15. septembra 1957, ob 20. uri: Carlo Goldoni: »SLUGA DVEH GOSPODOV«. Predstava IZVEN in za PODEŽELJE.

Sreda, dne 18. septembra 1957, ob 20. uri: Carlo Goldoni: »SLUGA DVEH GOSPODOV«. Red »sreda« in izven.

Cetrtek, dne 19. septembra 1957, ob 20. uri: Carlo Goldoni: »SLUGA DVEH GOSPODOV«. Red »cetrtek« in izven.

Petek, dne 20. septembra 1957, ob 20. uri gostovanje Slovenskega okteta iz Ljubljane.

visoko je bil postavljen na mednarodni kulturni lestvici. Tudi naše mesto ima pri tem zasluge; gostoljubno jih je sprejelo in jim nudilo ugodnosti, da so se lahko pripravljali za odgovorno in težko nalogo.

V. mednarodno polifonično tekmovanje v Arezzu je zbralo nad 50 pevskih zborov s 1355 pevci iz cele srednje Evrope in tudi iz

Naš ožji rojak, ravnatelj ptujkega gledališča tov. Jože Gregorc, dosegel visoko mednarodno priznanje

Amerike. Zbori so tekmovali v treh kategorijah. Najtežja je bila prva skupina s predpisanimi pesmimi. Za to skupino so se poleg 19 drugih prijavili še trije jugoslovanski pevski zbori: Učiteljski pevski zbor »Emil Adamič« iz Slovenije, pevski zbor »Branko Cvetkovič« iz Beograda in pevski zbor »Jedinstvo« iz Splita. Največji uspehi je dosegel Učiteljski pevski zbor, ki je zasedel drugo mesto in 200 tisoč lir nagrade. Zmagovalci so bili samo trije. Prvo mesto je osvo-

ki so v taborišču Renicci dotrpeli za svoje delo v narodnoosvobodilni borbi.

Pot ga pa vodi še dalje v Firence, Bologno, Rim, Benetke in Trst, kjer bo tudi priredil koncerte.

Visoka zmaga učiteljskega pevkega zbora in njegovega dirigenta Jožeta GREGORCA je tako pomembna, da bo imela v svetu velik odmev, pri nas pa bo dala nove pobude za dvig naše glasbene in pevške kulture. (Co)

PTUJSKA KRONIKA

7. septembra 1919. Proslava 50-letnice Narodne čitalnice v Ptuj. Ob tej priložnosti je izšla slavnostna številka »Ptujkega lista«, politično gospodarskega tednika, ki je izhajal v Ptuj v letih 1919—1922, tiskal pa ga je Viljem Blanke. Odgovorni urednik je bil Anton Sovrč, nekaj časa tudi dr. Franjo Šalamun in dr. Tone Gosak.

V okviru omenjene proslave je imel telovadni nastop tudi ptujski Sokol, ustanovljen leta 1909. Slavnostno zborovanje je bilo v Narodnem domu, kjer je navzoče pozdravil društveni predsednik dr. Ivan Fermevc, nato pa je društveni tajnik dr. J. Komljanec v slavnostnem govoru seznanil udeležence z zgodovino Narodne čitalnice v Ptuj in poudaril njen velik pomen za prebujanje narodne zavesti v Ptuj in okolici.

Na občnih zborih v letih 1885, 1887, 1896 se je med drugim predlagalo, naj se ustanovi v Čitalnici knjižnica, iz katere bi črpali društveniki duševno zabavo in izobrazbo. Toda do uresničenja te misli je prišlo šele leta 1907, ko se je ustanovila v Čitalnici Ljudska knjižnica. Ki jo je vodil dobrih deset let društveni tajnik J. Komljanec. Kako potrebna je taka knjižnica, se je takoj pokazalo. »Po knjige so prihajali najširši sloji iz mesta in okolice in pokazali s tem, da hrepene po duševni izobrazbi; ne sme se jih prezirati, nego treba jim je pre-

skrbeti primernih sredstev in ljudstvo bo hvaležno seglo po njih.«

Ob omenjenem čitalniškem jubileju je predsednik slovenskega pevkega društva Vinko Šerona naglasil, da se je »kot prvo narodno dete porodilo Čitalnici pred 36 leti pevsko društvo, ki je našlo pri Čitalnici vedno svoje zavetje in podporo...«

Zastopnik Sokola je omenil, da je zgodovina Čitalnice pri nas zgodovina slovenstva v zadnjih

MESTNI KINO PTUJ predvaja od 13. do 15. septembra ameriški barvni film »Rdeča podveza«; od 17. do 19. septembra ameriški film »Da ne bi vstala zarja«.

MESTNI KINO ORMOŽ predvaja 14. in 15. septembra italijanski film »Izza zagrnenih zaves«; 18. septembra ameriški film »Ona išče srečo«.

KINO MAKOLE predvaja 14. in 15. septembra ameriški film »Steklena menezarija«.

KINO MAJŠPERK predvaja 14. in 15. septembra ameriški film »Ljubezen na bojišču«.

KINO MURETINCI predvaja 14. in 15. septembra amer. barvni film »Pesmi zlatega zapada«.

KINO DORNAVA predvaja 14. in 15. septembra švedski film »Gospodična Julija«.

KINO VIDEM predvaja 14. in 15. septembra angleški film »Veseli Norman«.

KINO »VEDROST« MIKLAVŽ PRI ORMOŽU predvaja 15. septembra ameriški film »Zgodbe iz predmestja«.

Razpored dežurstva zdravnikov

za čas od 13. do 15. sept. 1957
Dr. IVO MEDVED, Ljutomerska 25, petek, 13. 9. 1957 ob 16. do 7. ure.

Dr. MILAN CARLI, Trg svobode 2/1 telefon: 202, sobota 14. 9. 1957, ob 12. do 7. ure; nedelja 15. 9. 1957, ob 7. do 12. ure.

Javna prodaja

Po členu 155 in 156 Uredbe o izvrševanju proračunov in o računovodstvenem poslovanju državnih organov in zavodov (U. l. FLRJ št. 35/55) razpisujemo javno prodajo sledečih osnovnih sredstev: rabljena prikolica k osebnemu avtomobilu (vzelnost 500 kg) v zelo dobrem stanju in rabljena vodovodna črpalka komplet z električnim motorjem ter podstavkom (domet je 60 litrov na minuto).

Javna prodaja bo v sredo, 18. 9. 1957, ob 14. uri v upravnih prostorih Doma za duševne defektne otroke v Dornavi žel. p. Moškanjci. Do nakupa imajo pravico državna podjetja in ustanove.

desetletjih. Iz čitalnice se je osnovalo leta 1885 politično društvo »Pozor«.

K besedi se je oglasil tudi častni član Narodne čitalnice dr. Jurčeta, starosta štajerskih narodnih rodoljubov.

Slavnostni govornik je tudi omenil, da so prihajali zlasti v prvi dobi k čitalniškim prireditvam tudi dijaki srednjih in visokih šol, »cvet in up naroda«. Dijaki so priredili v Čitalnici razne prireditve, tako mariborski, kakor tudi graški visokošolci — tamburaši. Leta 1906 se je ustanovilo v okviru Čitalnice visokošolsko počitniško društvo »Bodočnost«, ki je priredilo od časa do časa koncerte. Tudi kmetijsko bralno društvo v Rogoznici je priredilo nekaj predstav in koncertov v Čitalnici.

Jutro je bilo tako lepo, kakor že dolgo ne. Mračni, pusti in oblačni dnevi so se vlekli v neskončnost in z vsoto težo ležali na ljudeh, jih dolgočasili in uspavali v nekakšne nestvarne sanje.

To jutro je bilo tako krasno, da te je kar prevzel. Nikjer oblačka in nebo je bilo tako čisto, kakor ribje oko. Blagodejna toplota se je zdela po dnevih mraza še bolj čudovita. Svež zrak te je opajal, da si bil kakor pijan. Skratka, bilo je čudovito septembrsko jutro.

Tega dne so zopet oživele zapuščene šole. Vesel živ-zav je zadržel med doslej tihimi stenami. Stelki je živahen pogovor o minulih in lepih počitnicah, o veselih in nepozabnih dogodkih ter o delu, ki je pred vrati.

Zopet se je pričel pouk. Koliko veselega pričakovanja in koliko majhnih prijetnih skrbi je bilo vezanih na ta dan.

Pri Peskovih je bil to zelo slovesen dan. Krepki Joco bo vstopil v četrti razred osnovne šole, mali Maksimilijanček pa bo tega dne prvič v šolskih klopeh. Skoraj neverjetno je, kako je Jo-

co navdušil Maksimilijančka za šolo. Pripovedoval mu je čudovite stvari o učiteljih in učiteljicah, ki vse znajo in ki so z otroki tako zelo dobri. Še večje pa je bilo veselje, ko sta se odpravila z mamo v mesto nakupovat šolske potrebščine. Za Maksimilijančka so bile knjige z barvnimi črkami ABC kakor čudovit, začaran svet, ki mu ga bo kmalu razodel dober učitelj. Joco ga je sicer posmehljivo pogledoval, vendar mu je takoj pričel razlagati čudne vijuje.

Tega jutra je bil Maksimilijanček slajno umit in počesan, tako, kot se nikoli. Tudi knjige je imel lepo zavite, da se je Joco kar čudil. Nato sta oba krenila čez vrt na cesto in proti šoli.

Na pragu pa je stala s solzami v očeh njuna mama in gledala za njima.

V parku so dijaki iz gimnazije po skupinah posedli po klopeh. Zopet se je začelo trdo, toda lepo delo. Pred nekaj minutami so prišli iz gimnazijskega poslopja, kjer so jih razporedili po razredih.

Miro je ves vesel, da sedi blizu Jureta in mu seveda neprestano govori:

»Prepisovanje je najčudovitejša stvar na svetu. Nič ne znaš, pa vendar vse znaš.«

Aljoša pa kot rojen Francoz takoj zarogovil:

»Mon Dieu, qu'est-ce que vous dites!«

Potem so še nekoliko pofilozofirali o tej in o oni reči, nato pa kot ponosni petelini krenili skozi mesto, kajti oni so osmošolci in bodoči maturantje in to ni kar tako.

Po ulici je tekla skupina mladih dijakov, se ustavljala in vpila kot nora:

»Sluga se je obesil!«

»Kdaj, kje, kam?« so hitro in preplašeno spraševali ljudje.

Pred starim rotovžem v Ptuj se radi ustavljajo izletniki

LJUBLJANA

NEDELJA, 15. SEPTEMBRA

6.00—7.00 Veder nedeljski jutranji pozdrav (spored domačih napovedi). 6.05—5.10 Poročila in vremenska napoved. 7.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in objava dnevnega spreda. 7.15 Reklame. 7.30 Radijski koledar in prireditve dneva. 7.35 Zabavni zvoki. 8.30 Mladinska radijska igra — Zoran Brkič: Skrivnostna plošča. 9.05 Slovenske narodne in umetne pesmi. 9.45 Še pomnite, tovariši... Miha Klinar: Komendantova smrt. 10.15 Kar radi poslušate: Rečana vsta priljubljen melodi. 11.15 Opolidanski glasbeni spored. 12.00 Revija zabavnih melodi. 13.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved, pregled dnevnega spreda in objava. 13.15 Zabavna glasba, vmes reklame. 13.30 Za našo vas. 14.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I. 15.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in objava. 15.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II. 16.00 Prenos reportaže z mednarodne nogometne tekme Jugoslavija — Avstrija. 16.00 Rečana vsta priljubljen melodi. 16.00 Zabavna glasba, vmes reklame. 19.30 Radijski dnevnik. 20.00 Malo od tu in malo od tam (zabavna glasbeni oddaja s konferanso). 21.00 Športna nedelja. 21.15 Iz repertoarja Orkestra Radija Ljubljana. 22.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled dnevnega spreda za naslednji dan. 22.15 Zaple. Elma! 22.55 Poročila. 23.00—23.15 in 23.30—24.00 Oddaja za tujino (prenos iz Zagreba).

II. PROGRAM

ZA NEDELJO, 15. SEPTEMBRA

10.15—11.15 Nedeljski simfonični koncert. 13.10 Promenadni koncert. 14.00 Ljubljanska kronika in objava. 14.15 Melodije za razvedrilo. 15.00 Napoved časa, poročila in vremenska napoved. 15.16—15.00 Slavni pevci — slavne arlie. 22.15—23.00 Nočni komorni koncert.

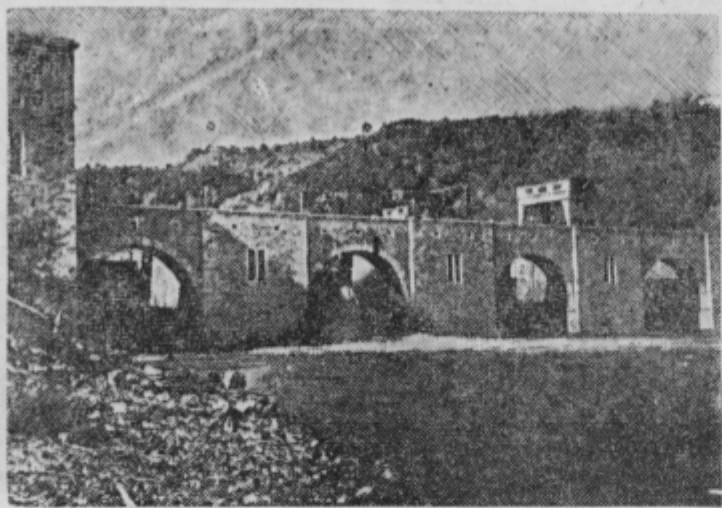

Perspektive vodnogospodarske skupnosti

REGULACIJA REK IN POTOKOV JE ZELO VAŽNA ZA NAŠE KMETIJSTVO. — ZA UREDITVE DRAVE, PESNICE IN DRUGIH VOD JE NA RAZPOLAGO PRECEJ KREDITA — KO BO KONČANA ELEKTRARNA V OŽBALTU, BODO VERJETNO PRICELI Z GRADNJO SPODNJE DRAVSKIH ELEKTRARN OD MARIBORA DO SREDIŠČA

Glavna reka na našem področju je Drava, ki je med vojno in prva leta po osvoboditvi razširila strugo. V zadnjih letih je prevzela dotiranje del na reki Dravi Zvezna komisija za vodno gospodarstvo v Beogradu iz Zveznega vodnega sklada. V letošnjem letu je bilo Vodnogospodarski sekciji odobrenih 36 milijonov kredita. Dela se izvajajo v Zrkovcih, Loki, Budini, Spuhli, Novi vasi, Obrežu in Grabah. Poleg del na Dravi je še zelo važna regulacija Pesnice, za kar je na razpolago 22 milijonov din. Regulira se trenutno v Četkovcih, kjer bo letos zgrajen iz teh sredstev tudi nov železobetonski most preko Pesnice. Poleg teh del, ki jih že izvajajo, pa obstaja na našem področju še cela vrsta nerešenih vodnogospodarskih problemov n. pr. regulacija Ptujsko-pragerskega polja, doline sejansko-podgorskega potoka, doline Lešnice, doline halskih potokov, Rogatnice in drugih.

Za rešitev teh problemov bo velikega pomena ustanovitev Vodne skupnosti za celo dravsko področje. Ustanovitev te

Elektrarna Mariborski otok.

skupnosti pripravljajo v Mariboru, iniciativni odbor pa ima zbrane glavne podatke ter bo ustanovni občni zbor verjetno že konec septembra. Ta skupnost ima namen vključiti vse zainteresirane panoge gospodarstva in industrije zaradi zbiranja sred-

stev in izvajanja vodnogospodarskih del. Takšna dela so zelo važna za naše kmetijstvo, ker se z njimi zavarujemo pred poplami in z obrežnimi deli zavarujemo zemljo, da je voda ne odnaša.

Na zgornji Dravi bodo letos dokončali poslednjo hidrocentralo v Ožbaltu, s čimer bo dograjena Drava od meje do Maribora. Zaradi tega pripravljajo Elektrogospodarska skupnost LRS projekte za spodnje dravske elektrarne od Maribora do Središča.

Takšno mladinsko rajanje s pogostitvijo je najlepše priznanje poštvalnim brigadirjem za njihov trud in težko delo, ki so ga prostovoljno opravljali med počitnicami. Je pa tudi velikega propagandnega pomena. Zato upamo, da bodo organizatorji dobro pripravili to težko pričakovano mladinsko rajanje.

Novi krvodajalci

Stanko Pajnkher, Kidričevo 13; Karel Tomanič, Kidričevo 10; Jakob Krajnc, Središče 245; Ivan Polajžer, Draženci 36; Ignac Murko, Slovenja vas 50; Franc Intihar, Gerečja vas 37; Franc Kokolj, Kidričevo 4; Ferdo Goričan, Ptuj, Miklošičeva 4; Anton Zebec, Medvedce 29; Franc Kirbiš, Trniče 61; Janez Zelenik, Podvinci 56; Stefan Čelan, Spuhlija 97; Ivan Mesarič, Šikole 50; Štefan Hadler, Kidričevo 10; Ivan Kopajnik, Zg. Hajdina 89; Jože Majcenovič, Bukovci 27; Mirko Hrenko, Nova vas 5; Franc Koren, Apače 17; Jožko Korpar, Osluševci 8; Marija Medved, Mihovci 6; Franc Jelen, Kidričevo 23; Julijana Habjanič, Sedlašek 74; Alojz Kozelj, Ložina 19; Franc Podgoršek, Stanošina 31; Konrad Svenšek, Gruškovje 13; Andrej Cafuta, Ložina 1; Ivan Bračič, Gruškovje 64; Jožef Drevenšek, Gruškovje 67; Franc Bedrač, Gruškovje 35; Jožef Drevenšek, Gruškovje 27; Jurij Kozelj, Gruškovje 66; Franc Merc, Gruškovje 22; Ivan Vaupotič, Kozminci 10; Ljudmila Podgoršek,

Sanošina 31; Terezija Cafuta, Ložina 27; Ana Hriberšek, Sedlašek 6; Janez Drevenšek, Gruškovje 87; Jožef Kozel, Gruškovje 71; Veronika Vaupotič, Gruškovje 132; Cirila Cafuta, Ložina 1; Katarina Pernek, Gruškovje 76; Terezija Ovčar, Gorca 13; Nežka Meško, Gruškovje 45; Matilda Ovčar, Gruškovje 91; Franc Pernek, Gruškovje 76; Julijana Zagoranski, Gruškovje 76; Franciška Ferbec, Ložina 26; Marija Ciglar, Ložina 28; Justa Vidovič, Stanošina 54; Vilka Čermelj, Stanošina 37; Janez Drevenšek, Gruškovje 73; Angela Sakelšek, Gruškovje 92; Angela Lozinšek, Gorca 4; Lidia Drevenšek, Gruškovje 92; Marija Širovnik, Kuzminci 8; Gerčka Merc, Gorca 3; Ivan Vindiš, Gruškovje 40; Marija Gosak, Sedlašek 87; Janez Svenšek, Gruškovje 42; Angela Hriberšek, Sedlašek 6; Martin Cvetko, Ložina 60; Hugo Vedernjak, Ptuj, Volkmerjeva 6; Avgust Horvat, Kidričevo 39; Julijana Vidovič, Gruškovje 10; Ana Drevenšek, Gruškovje 92; Ana Zagoranski, Ložina 2; Magda Zago-

ranski, Ložina 2; Neža Kozel, Gruškovje 66; Roza Fistravec, Muretinci 21; Anton Gosak, Sedlašek 78; Terezija Drevenšek, Gruškovje 72.

Splošna bolnišnica v Ptuj se imenovanim lepo zahvaljuje.

Iz naših mest, trgov in vasi

VELIKA NEDELJA

V soboto zvečer, 7. t. m., nas je kratkočasil mariborski zabavni ansambel. Humorist Bertonec je povedal več domačih dovtipov in je spravljal ljudi v dobro voljo. Veseli godci so zaigrali več poskočnih. Dvorana je bila nabito polna. Odkar imamo urejeno dvorano, je pri Veliki Nedelji večkrat ve-

selo. Pred nedavnim so nas zabavali bratje Avsenik, zatem pevski zbor CMD, v goste pa prihaja tudi ptujsko gledališče.

Vse kaže, da bo pri nas sčasoma prav toliko kulturnega razvedrila, kot ga imata Ptuj in Ormož in ni bojazni, da bi zmanjkalo gledalcev in poslušalcev.

Danes začne z delom VI. KONGRES LMS

Povsod, kjer je zraven mladina, se začne stvar postajati nekoliko drugače, bolj smelo, bolj odločno. Če se to v naših delavskih svetih in upravnih odborih doslej ponekod še ni poznalo, je bilo to samo zategadelj, ker pač ni bilo dovolj mladih ljudi v njih. In če se mladi tudi kdaj zaletijo, kaj zato: že sam ogenj, ki ga prinašajo v razprave, je vreden njihovega sodelovanja. Danes se bodo v Celju zbrali delegati na VI. kongresu LMS in nekaj dni razpravljali o problemih iz svojega življenja in dela. Iz vse Slovenije bodo prišli mladi ljudje: z Dolenjske, z Gorenjske, iz sončne Primorske... S seboj bodo prinesli zalogo vprašanj, ki jih žele razčistiti. Pri tem pa se bo prav gotovo pokazalo, da so iste stvari, ki mučijo mladino pod Nanosom, onstran Pohorja ali iz bele Ljubljane. Nekaj teh vprašanj je pri-

šlo na dan že na okrajnih posvetovanjih delegatov.

Eno najvažnejših vprašanj, ki jih bo obravnaval kongres LMS, bo ideološko politično delo med mladino. To delo v mladinskih aktivih še vedno ni zadostovalo — tako ugotavljajo sami mladinci. Pomanjkljivost trdnega ideološkega prijema čutijo sami ob vsakodnevnem spoprijemanju z najrazličnejšimi vprašanji našega gospodarskega in političnega življenja. Doseganje ideološko politično izobraževanje je bilo šestkrat mnogo preveč abstraktno. Mladina si želi žive obravnave problemov in to takrat, ko so le-ti aktualni. Kako bo to delo, ki je zdaj nosilo ne najbolj poseben naziv »ideolo-

* NAD 4000 AKTIVNIH BRALCEV

Da Mariborčani res radi bere knjige in se pri tem vneto poslužujejo naših knjižnic, nam jasno pravi tudi Delavska knjižnica v Mariboru, ki je samo v prvih dneh avgusta zabeležila že 2956 obiskovalcev.

Bralci bere najraje tuje romane; pa tudi domačih knjig se zelo radi poslužujejo. Kakor nam je povedala tamkajšnja uslužbenka, najraje bere Franceta Bevka. Od skupnih 6580 bralcev je nad polovico mladine, ki še posebno rada zahaja v to knjižnico, ki jo pristeževamo med naše največje tovrstne ustanove, saj ima že nad 27.000 knjig, brošur in revij.

Obvarujmo naše otroke PRED PARALIZO

Ti projekti so šele v študiju in obstaja več variant za izkoriščanje vodne sile Drave na tem področju. Ena izmed najbolj verjetnih variant predvideva zgraditev hidroelektrarne v Loki, Hajdošah, pri Borlu, Ormožu in Središču. To bo vsekakor slikovno in gospodarsko spremenilo našo pokrajino.

Brigadirsko mladinsko rajanje bo tudi v Ptuj

Okrajni komite Ljudske mladine Slovenije bo priredil 21. septembra mladinsko rajanje s pogostitvijo za brigadirje vseh brigad, ki so delale v letošnjem letu. To bo neke vrste neuradni zaključek brigad za letošnje leto. Na rajanju bodo brigadirji še enkrat skupno oživljali brigadirske navade, peli udarne brigadirske pesmi ter se skupno še enkrat povselili.

V Mariboru bo pogostitev in rajanje za vse mariborske mladinske delovne brigade. Za koroško in za ptujsko mladinsko delovno brigado pa bodo organizirali brigadno rajanje v domačih krajih. Tudi ptujsko mladinska delovna brigada, ki je letos gradila Mladinsko cesto v Brkinih, se bo zopet zbrala na podobni prireditvi konec tega meseca. Vsi brigadirji bodo pravočasno pisмено obveščeni. Nekateri ptujski brigadirji pa bodo obiskali mariborske brigadirje.

Takšno mladinsko rajanje s pogostitvijo je najlepše priznanje poštvalnim brigadirjem za njihov trud in težko delo, ki so ga prostovoljno opravljali med počitnicami. Je pa tudi velikega propagandnega pomena. Zato upamo, da bodo organizatorji dobro pripravili to težko pričakovano mladinsko rajanje.

Šah

Na brzopoteznem turnirju Šahovskega društva Ptuj za mesec september so udeleženci dosegli sledeči vrstni red: Bohak 11 in pol točke, Rudolf E. 11, Maurič F. 9 in pol, Berden in Perger 8 in pol, Pernat 8, Rudolf M. 6 in pol, Drogenik 6, Nežmah F. st., Nežmah F. ml. in Vrlec po 4, Nežmah K. 3 in pol točke itd.

Izvršni svet Ljudske skupščine LRS je ustanovil poseben sklad za borbo proti otroški paralizi. Sklad je ustanovljen pri CHZ, ki vodi borbo s to boleznijo na ozemlju Slovenije.

Namen sklada je zbiranje in distribucija sredstev za potrebe borbe z otroško paralizo, predvsem nabava cepiva, ki ga moramo uvažati in je zelo drago. Potrebna so devizna, prav tako pa dinarska sredstva za kritje deviz.

Medicinska znanost je bila pred par leti še popolnoma brez moči pred otroško paralizo. Po zaslugi velikih naporov in izredno visokih finančnih žrtev predvsem v ZDA, pa je dr. Salku uspelo izdelati dobro zaščitno cepivo, ki štiti v preko 70% pred paralično obliko te bolezni. Spričo dejstva, da je poliomyelitis pri nas šele nastopil svojo pogubno pot, smo lahko srečni, da bomo mogli naše otroke zaščititi res pravočasno, še preden bomo doživeli katastrofo.

Naša zdravstvena služba pripravlja obširno akcijo cepljenja proti otroški paralizi. Cepivo bomo uvozili iz ZDA, ker se naša domača produkcija šele pripravlja. S cepljenjem nameravamo zajeti vsaj predšolske otroke, če bi bilo pa dovolj sredstev, pa še šolske otroke.

V vseh državah, kjer je postala otroška paraliza resen problem, so bili ustanovljeni posebni skladi, ki zbirajo sredstva tako od podjetij kot od privatnikov. Nikjer ni bilo mogoče reševati tega problema samo s sredstvi javne zdravstvene službe. Zato je uspeh te borbe odvisen od podjetij, ustanov in družbenih organizacij, če bodo prisloščile na pomoč z denarnimi sredstvi in omogočile težko borbo proti tej okrutni bolezni.

Cepljenje bo organizirano na vsem področju Slovenije istočasno ter bo povsod zajelo otroke določenih starostnih skupin. Le tako izvedeno cepljenje bo imelo odločilni vpliv na znižanje obolenosti. Koliko letnikov bo zajetih, bodo odločala zbrava sredstva, predvsem devizna. Dobrodošel bo vsak

ROJSTVA

na področju matičnega urada Ptuj v času od 30. avg. do 5. septembra 1957

RODILE SO: Marjeta Sagadin, Sestrže — Milana; Margareta Grnjak, Slamnjak — Jelko; Marija Pokrivač, Jastrebeci — Marjeto; Viktorija Petrovič, Zakl — Marijo; Ana Potočnik, Strmec — Milico; Marija Segula, Gabernik — Franca; Stefanija Vidovič, Dravci — Janeza; Amalija Mlakar, Kidričevo — dečka; Antonija Čeh, Zg. Velovlak — Rozalijo in Franca.

POROKE

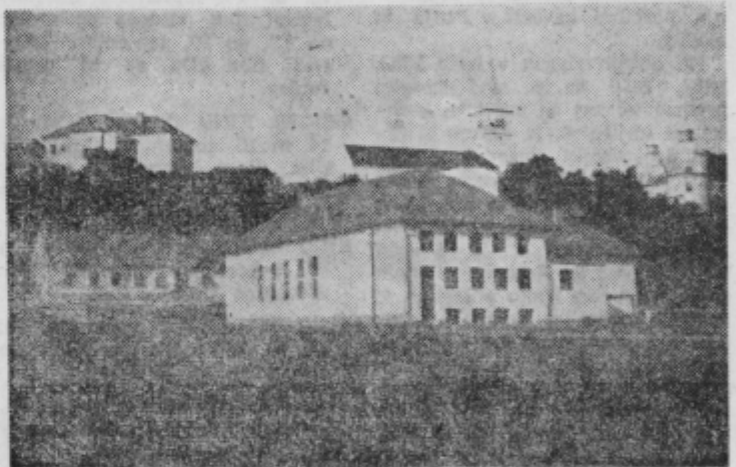
Porok v tem času ni bilo.

SMRTI

UMRLI SO: Borut Pišek (1957, Sp. Hajdina; Milan Stojšek (1955), Stari grad; Franc Tušek (1954), Miklavž pri Ormožu; Stefka Fajfar (1955), Založje; Marija Frlež (1902), delavka, Čermožice.

TRGOVIŠČE

Na južnem delu njiv ob Pesnici so kmetovalci ugotovili sledove divjih svinj in tudi škodo, ki jo povzročajo. Ljudje so nekoliko v skrbeh, kako bi se rešili teh škodljivih in življenju nevarnih ščetinarjev. Upajamo, da bo našim lovcem uspelo to nadlego poloviti ali vsaj pregnati ter rešiti ljudi bojazni pred srečanjem na njivah, ko bodo pospravljali pridelek.

Zadružni dom pri Veliki Nedelji

ško-politično», izgledalo v prihodnje, o tem se bodo delegati pomenili na kongresu.

Stvar, ki našo mladino tudi zelo zanima, je njeno sodelovanje v družbenem upravljanju podjetij in ustanov. V zadnjem letu se je sicer to stanje precej izboljšalo, vendar s samo številčno udeležbo mladincev in mladink v delavskih svetih in upravnih odborih še ni zadeva opravljena. Treba bo mladince še temeljito pripraviti na to odgovorno nalogo, ki jo bodo morali v vedno večji meri izpolnje-

vati. Poseben problem se odpira pri vajenski mladini. Vsi problemi, ki se pojavljajo pri ostalih mladincih, so pri vajenski mladini še prav posebno zaostreni in včasih pereči. Pri vajencih bo treba v bodoče posvečati veliko več pozornosti ne samo njihoveemu strokovnemu izpopolnjevanju, pač pa predvsem čisto vzgojnemu problemom.

Dolga je vrsta vprašanj, ki jih bo našel današnji kongres LMS v Celju. Plod teh razpravljaj bo prav gotovo viden v vsem našem družbenem življenju. -dh

Zakonski osnutki

na jesenskem zasedanju Zvezne ljudske skupščine — Na prvem zasedanju, ki bo predvidoma v začetku oktobra, bodo določili smernice za bodočo politiko družbene in osebne potrošnje

Kakor smo zvedeli, bo prvo jesensko zasedanje Zvezne ljudske skupščine predvidoma v času med 1. in 10. oktobrom. Na tem zasedanju bodo predvsem določili smernice za bodočo politiko družbene in osebne potrošnje. Zvezni izvršni svet je že predložil Ljudski skupščini elaborato, na podlagi katerih bodo razpravljali o teh vprašanjih.

Predvideno je, da bodo prišli na oktoberskem zasedanju na dnevni red tudi osnutki zakona o prevozu na železnicah, osnutek zakona o inštitutu za javno upravo in morda še osnutek za-

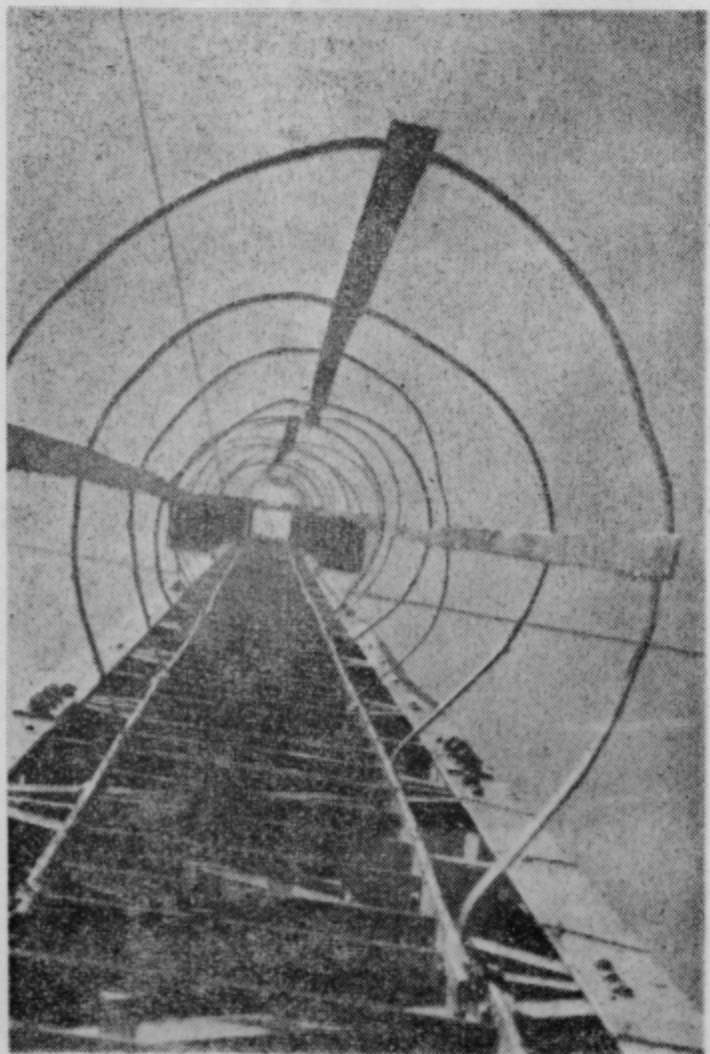
konu o dopolnitvi zakona o izvolitvi in odpoklicu ljudskih poslancev.

Mandat Zvezne ljudske skupščine bo potekel letos 23. decembra in zato bodo, da bi opravili nekaj nujnega dela, sklicali doletve več zasedanj. Skupščina naj bi sprejela perspektivni družbeni plan razvoja in družbeni plan ter proračun za leto 1958.

Razen tega naj bi Zvezna ljudska skupščina sprejela zakon o razdelitvi skupnega dohodka gospodarskih organizacij.

Zvezni ljudski skupščini sedanjega sklicanja bodo predložili v

razpravo in sprejem osnutke zakona o pokojninskem zavarovanju in o delovnih odnosih. Prav tako naj bi sedanja Zvezna ljudska skupščina sprejela tudi zakon o javnih uslužbenih, s katerim bi bilo razen nekaterih organizacijskih in drugih sprememb v našem uslužbenem sistemu urejeno tudi vprašanje plač v javnih službah. Med nujne sodi prav tako zakon o prenosu novih pristojnosti na občinske ljudske odbore, tako da bi ga lahko uveljavljali že od 1. januarja prihodnjega leta.

Monterji podjetja »Tehnogradnja« so te dni postavili 2 igli za 35 m visoki žerjav, ki bo potreben pri gradnji ptujkega mostu

Za vsakogar nekaj zanimivega

Najvišja zgradba sveta v nastanku

V Bruslju bodo zgradili 635 m visok stolp iz železo betona, ki bo postavil vse dosedanje zgradbe v senco, tako antični svetilnik v Aleksandriji, kakor tudi veliki in

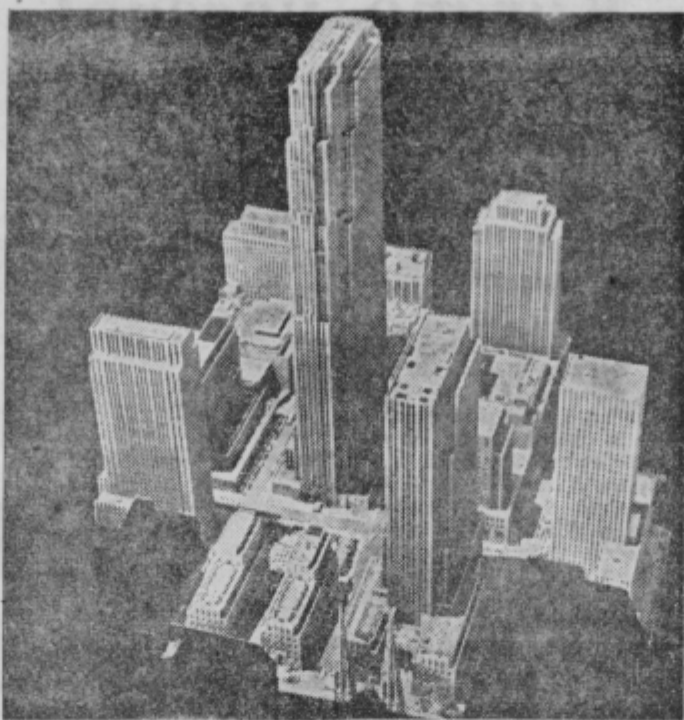
381 metrov visoki nebotičnik Empire-State v New Yorku.

V slabem vremenu bo zgornji del 135 metrov visoke radioodajne in televizijske antene obdan od oblakov. Ob lepem vremenu pa bo nepozaben vtis, piti kavo na terasi za steklenimi stekli.

Ti načrti niso nikakšna fantazija in neuresničljiva stvar, marveč Belgijci to zamisel resno nameravajo uresničiti do velike svetovne razstave na Seini, ki bo leta 1958. Profesorju Magnelu pa ne gre samo za nekakšno senzacijo, marveč hoče svetu dokazati, da je za velika mesta bolj rentabilno in praktično, da grede z gradnjami še bolj v višino.

Magnelovi načrti so do vseh podrobnosti že izdelani in celo strokovnjaki se čudijo. Stolp bo imel spodaj premer 100 metrov. Da bi imel stolp trdno oporo, bodo v zemljo zabili 200 betonskih stebrov. Predvideno je, da bodo stolp zgradili iz 6 m dolgih, 0,50 metrov visokih in 0,30 m debelih železobetonskih kvadrov. Glavni del zgradbe bo 450 metrov visok in bo obsegal 30 nadstropij, kjer bodo pisarne, konferenčne sobe in radijski in televizijski studiji. Nad tem delom pa bo še 50 metrov visoka valjasta zgradba z desetimi nadstropji, kjer bo osem prostorov za astronomsko in meteorološko postajo, drugi prostori v tem delu stolpa pa so namenjeni za restavracijo, bar, klubske prostore in za teraso. Vsi ti prostori bodo lahko sprejeli do 1500 ljudi.

Vsekakor predstavljajo ti načrti smel poizkus in pravo revolucijo v sodobni arhitekturi. Magnel je znan in priznan ženevski arhitekt, ki bo s svojimi načrti zasenčil vse, kar je kdajkoli zgradila človeška roka.

Skupina nebotičnikov sredi New Yorka

Kratke zanimivosti

Kristalna palača v Londonu

Znamenita kristalna palača v Londonu je zgrajena iz jekla in stekla. Dolga je 540 metrov. Streha je steklena in pokrita s 25 akrov šip. Za to stavbo je izdelal načrt arhitekt Joseph Paxton in je bila izgotovljena leta 1851. V prostorih te impozantne stavbe prirejajo množične se-

stanke, velike koncerte in slično. So pa tudi prostori, v katerih imajo velika podjetja svoje stalne razstave. Razsežni prostori okrog palače nudijo športnikom idealna igrišča.

Druga svetovna vojna ji ni prizanesla, vendar služi danes ponovno svojemu namenu.

Kruta mati

V zoološkem vrtu v Emmenu v severno vzhodnem delu Holandske je levinja povrgla mladiča, katera nikakor ni hotela hraniti. Vsakokrat, ko se ji je približeval mladiček, se je energično branila s svojimi šapami. Vse prizadevanje čuvajev ni nič zalego. Na vsak način so hoteli ohraniti mladiča pri življenju in so ga dali v rejo psici, ki je bila bolj gostoljubna in mu nudila hrano kakor svojim mladičem.

Največji elektronski možgani na svetu

V Fernborou so pred kratkim začeli delovati največji elektronski možgani na svetu, ki so sposobni misliti »tridimenzionalno«. Ta novi izum je velik kot šest prtiličnih hiš, ki imajo 5 sob, a namenjen proučevanju in kontroliranju poletov teledirigiranih projektilov, ki imajo nadzvočno hitrost. Novi elektronski možgani razvijajo energijo 850 konjskih sil in opravljajo delo za 10.000 računskih strojev.

Najstarejši ribiči na svetu

so gotovo ribiči ob nekem zalivu v Kanadi, ker je razlika med plimo in oseko velika, včasih kar 25 metrov. Tam so namreč razpeli ribiči mreže kar na suhem. Ko nastopi plima, pridejo mreže pod vodo in seveda pridejo z vodo do mrež tudi ribe. Ko pa voda nenadoma vpadne, ostanejo ulete ribe v mrežah.

Verne v filmu

V globini deset metrov sta operater Tili Gabani in režiser Richard Fleischer uredila poseben aparat, da sta lahko vrtela nekaj podvodnih prizorov filma »Dvajset tisoč milj pod morjem« po romanu Julesa Verne. James Mason bo pa igral kapitana Nemo.

Hiša s polžastim stopniščem

V New Yorku so zgradili prvo hišo s polžastim stopniščem. Stanovanja v njej niso dražja kot v običajnih stavbah. Hišo je zgradil William Zeckendorf, znani graditelj največjih nebotičnikov. Nova polžasta stavba je razdeljena v šest koncentričnih krogov. Trije notranji krogi služijo osrednjemu stopnišču, dvignalom, kanalizacijskim napravam in prezračevanju. V naslednjih treh krogih pa so prostori za prebivanje. Vsako stanovanje ima obliko kolačevega reznja, stene pa so premakljive. Prostore zvečajo ali zmanjšajo po okusu in potrebah stanovalca. V šestih urah pa lahko tudi preuredi tri stanovanja v enega samega.

Mirovne pogodbe

Francoski podovinar Gaston Bouthoul se je potrudil in prešel vse mirovne pogodbe od prvih začetkov zgodovinske dobe pa do korejske vojne. To ga je stalo

Indijski učenjak izdelal živo materijo

Konferenci o izvoru življenja, ki se je sestala v Moskvi, je pred nekaj dnevi poslal indijski učenjak Lajdži Baj Patel iz Džunagaba brzojavko, v kateri sporoča, da se mu je posrečilo izdelati v laboratoriju umetno živo materijo. Njegov telegram se glasi: »Živa materija izdelana v laboratorijskih pogojih. Prvi uspeh. Z eksperimenti nadaljujemo.«

Učenjaki, ki so se sestali na konferenci, so sprejeli njegov telegram z velikim zanimanjem pa

tudi s skepto in nihče med njimi vesti ni komentiral. Glavni organizator konference, znani ruski biolog Oparin, je povedal, da je pretekli teden sicer dal izjavo novinarjem o tem, da bodo sovjetski znanstveniki enkrat v bodočnosti prebudili v laboratoriju materijo v življenje, toda izognil se je vsakršnim prognozam.

ZAKAJ SO LEDENE GORE BELE

Medtem ko se ledeniki prelivajo v modrikastih barvah, so ledene gore povsem bele. Zadnja raziskovanja v Antarktiki so pokazala, da je v ledenih gorah zrak pod močnim pritiskom in večkrat se zgodi, da, ko ledena gora počne, uhaja močno stisnjeni zrak z ostrim piskanjem. Nekatere ledene gore so nastale že v ledeni dobi in čeprav so že dosti ledu izgubile, nudijo veličasten pogled.

14 OTROK V TREH LETIH

V portugalski Vzhodni Afriki v Mozambiku je 27-letna črnka Selina Covane rodila pred kratkim petorčke. Pred tremi leti so se ji rodili dvojčki, leto nato trojčki, za tem pa četvorčki, in sedaj petorčki. Če bo tako nadaljevala, jih bo kmalu za četo.

Nohti iz plastične snovi

Neki ameriški laboratorij je pričel izdelovati nohte raznih oblik in barv iz plastične mase. Prve umetne nohte že prodajajo in jih je zelo lahko spreprostitje po naravnem nohtu, ki ga enostavno preoblečejo.

Vešči godci

Auletesi, starogrški godci na dvocevne piščalke, so znali igrati na dvoje takih pihal naenkrat dve popolnoma različni melodiji.

40.000 ZAKONSKIH MOŽ ZBEŽALO

Britanski minister za notranje zadeve Butler je pred nedavnim sporočil, da je 40.000 britanskih mož na begu. Znano je, da so jim mnogi angleški možje, ko jim začne zakon presedati, umaknejo od domačega ognjišča ter se nikoli več ne prikažejo. Okoriščali so se tudi s posebnim predpisom, po katerem je zakonsko stanje vsakega Britanca, ki je vpisano v kartotekah socialnega zavarovanja, predstavljalo tajnost, ki se ni smela sporočiti niti sodišču ali policiji. Sedaj so to odredbo spremenili, in sicer zaradi tega, ker je socialno zavarovanje plačalo približno 3,5 milijarde dinarjev za vzdrževanje žena, katerim so možje pobegnili.

Papeži ne prinašajo dobička

Skupina spretnih poslovnih ljudi v srednjeameriški državi Panama je mislila, da bo s papeži napravila dober posel. Dala je tiskati serijo poštne znamke z liki vseh dosedanjih papežev. Računali so na 105 milijonov dolarjev dobička. Od tega bi padlo v njihov žep kakih 40 milijonov. Posamezne znamke so nameravali prodajati po dva dolarja. Največ so tiskali znamke s sliko sedanjega papeža.

Rezultat te kupčije je bil porazen. Prodali so samo za 49 tisoč dolarjev znamk. Zelo slabo so šle v denar tudi znamke z glavo Pija XII. Namesto za 30 milijonov so jih prodali samo za 18 tisoč dolarjev.

»Prevarili smo se v katoliških čustvih prebivalcev nekaterih ameriških držav,« pravijo obupan poslovniki ljudje. Posebno se pritožujejo nad katoličani v ZDA, kjer je trgovina s papeškimi znamkami potekala posebno slabo.

Papeži pač ne prinašajo posebnega dobička več!

Raj menijo znanstveniki o Soncu

Sonce ni čvrsto telo, pač pa velikanska plinska krogla s premerom 1.300.000 km. Sestavljeno je iz vodika in helija ter iz nekaterih drugih elementov. Sredina Sonca ima približno 10-krat večjo gostoto kot površje, zato vladajo tam tudi silni pritiski —

dve milijardi in četrte milijarde ton. V primerjavi z zemljo je Sonce 330.000-krat težje.

Sončne pege merijo v premeru od 800 km naprej, so magnetične in motijo radijske valove na zemlji, posebno sprejem na kratkih valovih. Pege trajajo le nekaj dni, opazili pa so tudi take, ki so bile vidne celih 18 mesecev. Največje pege so opazili pred sedmimi leti in je zavzemala nič manj kot 15 milijonov km² površine, to je skoraj toliko, kot je velika Južna Amerika. Sončne pege se pojavljajo v določenih obdobjih, enajst in pol let, sedem in pol let ali pa vsakih šestnajst let. Znanstveniki so odkrili pri Soncu svojstveno zanimivost, ki ji nihče ne ve razlage. Namreč, ko se Sonce vrti okrog svoje osi, zaostajata oba pola za ekvatorskim področjem.

Iz Sonca bruhajo od časa do časa velikanski ognjeni jeziki, ki dosežejo dolžino 330.000 km.

Sonce izžareva silno toploto na svojo okolico. Samo naša zemlja sprejema od Sonca vsako uro na 1 kvadratni meter 1164 kalorij. Znanstveniki menijo, da dobiva Sonce toploto z atomskimi reakcijami med jedri ogljikovih in dušikovih atomov. Na Soncu se vsako sekundo spremeni približno 564 milijonov ton vodika v 560 ton helija. Primanjkljaj 4 milijonov ton pa se spremeni v energijo. To je isti proces, ki so ga znanstveniki na Zemlji uresničili v vodikovih bombi.

Starost Sonca cenijo na dve milijardi let. Računajo, da se je v eni milijardi let spremenilo v helij en odstotek vodika. Torej ne kaže, da bo Sonce tako kmalu zmanjkalo toplote.

Termiti so nedolžni

Doslej smo bili mnenja, da uničujejo termiti lesene predmete. Sedaj pa ameriški strokovnjak biolog dr. Hunsberger trdi, da to ni res. Nedavno je na nekem znanstvenem sestanku v Lafayetteu dokazoval, da so termiti popolnoma nedolžni in da ne žrejo zdravega lesa, kakor se splošno trdi. Krivci so miroskopsko majhne glivice, ki pretvorijo les v prah, ki ga termiti potem uživajo. Celuloze bi tudi termiti ne mogli prebavljati v nepredelanem stanju. Spričo take ugotovitve

biologa-strokovnjaka bi torej bilo nesmiselno zatiranje termitov, če ne bi hkrati uničevali škodljivih glivic! Proti glivicam zdaj že uporabljajo Pentachlorphenol, ki hkrati umori tudi termite.

Sončni kuhariki

V Egiptu, kjer je sonca in vročine na pretek, so prišli pred kratkim v prodajo zelo praktični kuhariki. Glavni del je konkavno zrcalo in plošča za posodo. To pripravilo je izumil in konstruiral — diplomat; njegovo ime je dr. Tarcici in je jemski predstavnik v OZN. Prva tovarna teh kuharikov bo imela letno proizvodnjo 18 kosov.

Atomska peč za ogrevanje

V Ameriki so izpopolnili in dali v prodajo atomsko baterijo za ogrevanje hiš. Cena je skupaj z zaščitno napravo proti izžarevanju 350.000 franc. frankov. Del energije uporabi peč za hlajenje, za kuho in kopalnice, ostanek pa gre v radiatorje, v katerih se pretaka voda, segreta do 107 stopinj C. Enkratna polnitev baterije stane 108.000 fr. frankov in zadostuje za 6 let, kar znaša 18.000 fr. frankov na leto za večnadstropno hišo. Spričo današnjih cen kurjave je ogrevanje z atomsko baterijo ceneje za 80 odstotkov. Baterijo polnijo z odpadki uranove rude iz velikih atomskih peči.

Radioteleskop za opazovanje sonca

160.000.000 ton na kvadratni centimeter. V središču sonca je temperatura najvišja in doseže 20 milijonov stopinj Celzija.

Temperatura zunanje sončne površine, ki ji pravijo astronomi fotosfera, znaša 6400° C. Fotosfero obkroža druga plast okolja — kromosfera. V nasprotju tega, kar bi človek pričakoval, je tu temperatura višja in znaša 20.000° C.

Astronomi so izračunali, da znaša teža Sonca nič manj kot

Kako so odkrili vazelin

Poleti leta 1859 se je mladi newyorški kemik Chesebrough sprejel mimo naftnih vrtin v Pensilvaniji in opazil, kako neki delavec čisti vzvod črpalke za nafto. »Tu se vedno nabira mast,« je potožil delavec, in nadaljeval: »Ta nam dela največ preglavic. Venomer je treba čistiti, ker zamaši vse črpalke. Vsi jo preklinjajo in se jezijo, ampak če se kateri ureže, opeče ali kako drugače poškoduje, takoj prihiti in si namaže ranjeno mesto s to maščobo. Neverjetno, kako pomaga.«

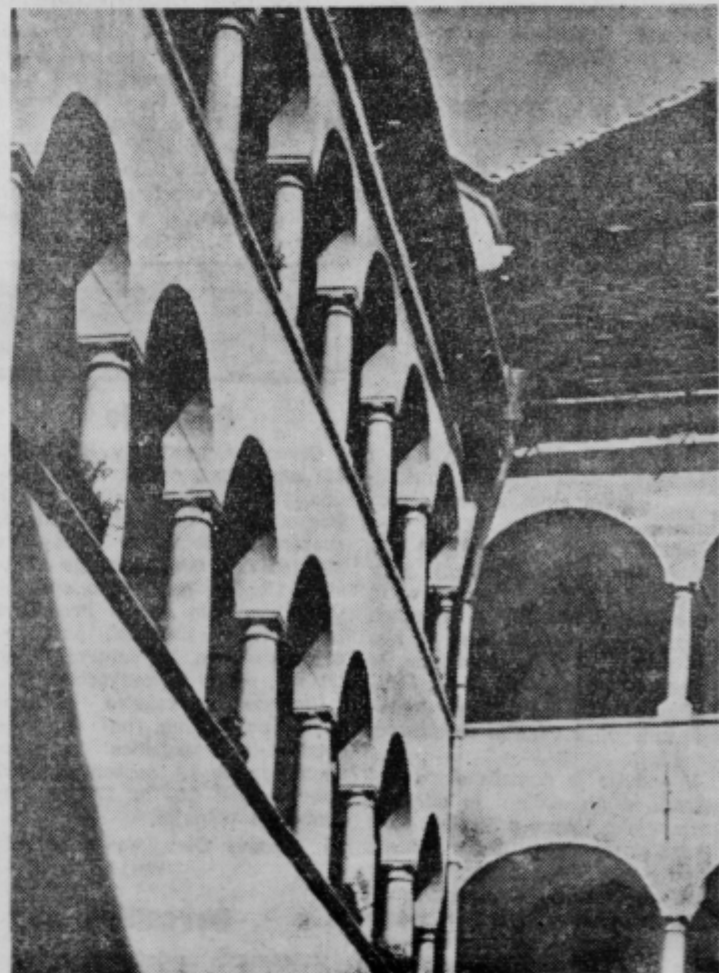
Chesebrough je vzel s seboj zaboj te masti in se vrnil v New York ter takoj pričel z raziskovanjem.

Po nekaj mesecih napornega dela in raziskovanja mu je uspelo dobiti iz nafte prozorno maso. Toda ali je res zdravilna? Da bi prišel do merodajnih zaključkov, je sam na sebi napravil številne

poizkuse, si zadal opekline in praske, razgrizel kožo z različnimi kislinami, in res je maščoba vplivala izredno blažilno in pospešila celjenje ranjenega mesta. Ta mast je tudi storila, da je novo tkivo postalo gibko. Danes pa je ta maščoba, ki jo poznamo pod imenom — vazelin — poznana in upoštevana po vsem svetu.

Najdaljša slika

Kjerkolik vidi človek kakšen superlativ, mu takoj zadisi po »Made in USA«. Mister W. Hausner iz Baltimora je poklonil ameriški legiji najdaljšo sliko na svetu »Pantheon de la guerres«. Na tej 20 metrov dolgi in 13 metrov visoki sliki je do leta 1928 delalo nekaj najbolj znanih francoskih slikarjev. Slika je veličasten spomenik zaveznikom vojaka iz prve svetovne vojne.

Letovišče grad Borl vas vabi v kraje z zorečim grozđem in sladkim mostom

USPEH KANUISTOV V MARIBORU

Za obletnico MTT-Maribor je brodrsko društvo »SDRO« organiziralo meddruštvene tekme v kajakah in kanujih na brestaniškem jezeru. Teža tekmovalnja sta se udeležila ptujska kanuista Pavličev in Vidovič. V ostri konkurenci na progi 1000 metrov sta zasedla prvo mesto in prejela praktično nagrado. V posameznem tekmovalju v kajakah F-1 je član »Potovik« Pavličev zasedel častno drugo mesto, takoj za državnim prvakom Lipokapičem.

Rokometna moška ekipa je v nedeljo imela v gosteh izbrano ekipo Gorishnic. Tekma je bila zelo živahna in so se gostje upirali rutiniranim igralcem Drave, vendar so v drugem polčasu morali kloniti. Zmagalo je boljše moštvo Drave z rezultatom 28:13 (14:9).

V nedeljo, 15. t. m., bo na stadionu Drave prva prvenstvena nogometna tekma med Jedinstvom iz Čakovca in domačo Dravo. Tekma se bo pričela ob 16. uri. Enajstovrstna Drava bo nastopila v naslednji postavi: Gorup, Letonja, Vogrinčič, Pongračič, Streher, Mušič, Herczeg, Komel, Erhatič, Bezjak, Messarič.

15. septembra - začetek nogometnega prvenstva M-V-C lige

Ze nekaj tednov se domača kluba (novi član MVC lige Aluminij in Drava) vestno pripravljata na novo nogometno sezono. V ligi Maribor-Varaždin-Celje nastopajo iz Slovenije, Rudar (Trbovlje), Kladivar (Celje), Maribor (Maribor), Aluminij (Kidričevo) in Drava (Ptuj). Hrvatski predstavniki v tej ligi so: Sloboda (Varaždin), Jedinstvo in Sloga (Čakovec), Zagorac (Krapina), Mladost (Zabok), Podravka (Kotliba) in Tekstilac. Štirje najboljši slovenski predstavniki bodo prišli prihodnje leto v enotno slovensko ligo in zato bo letos tekmovalje temeljito zanimivo in obetajo se ostre borbe. V nedeljo bosta igrala na domačem terenu samo celjski Kladivar in domača Drava, ostali trije predstavniki bodo gostovali v Krapini, Oroslavju in Čakovcu. Domača Drava se bo v nedeljo pomerila v prvenstveni tekmi z dobro ekipo Jedinstva iz Čakovca, dočim bo ekipa iz Kidričevega gostovala v Čakovcu proti izbrani ekipi Sloje.

V jesenskem delu prvenstva bo Aluminij igral na domačih tleh s Podravko, Slobodo, Jedinstvom, Zagorcem in Dravo, dočim bo igral na tujem terenu s Slogo, Kladivarjem, Rudarjem, Mladostjo, Mariborom in Tekstilcem. Domača Drava bo igrala doma z Jedinstvom, Zagorcem, Rudarjem, Slogo, Kladivarjem, Mladostjo. Gostovala bo v Mariboru, Oroslavju, Kotlibi, Varaždinu in Kidričevem.

RAZPORED PRVEGA KOLA MVC LIGE JE:

V Krapini Zagorac: Rudar, v Oroslavju Tekstilac: Maribor, v Čakovcu Sloga: Aluminij, v Kotlibi Podravka: Mladost, v Celju Kladivar: Sloboda in v Ptuju Drava: Jedinstvo.

Zadnje priprave za novo sezono

V zadnjem tednu pred prvenstvom je nogometna ekipa Aluminija odigrala dve prijateljski tekmi. Med tednom je gostovala v Mariboru in odigrala povratno tekmo z članom MVC lige Mariborom. Tudi to srečanje so odločili v svojo korist in zmagali s tesnim rezultatom 3:2 (1:0). Igra je bila zelo živahna in z požrtvovalnostjo so zmagali igralci iz Kidričevega. Drugo tekmo so igrali v nedeljo v Sladkem vrhu pri Mariboru. Tudi tam so zmagali proti izbrani ekipi z rezultatom 1:0.

Domača Drava je prav tako odigrala dve tekmi. Najprej je v sredo gostovala v Mariboru in odigrala povratno tekmo s članom I cone Branikom. Tekma je bila ves čas v premoči domačinov, le obramba Drave se je z veliko požrtvovalnostjo borila in so domačini zmagali z velikim rezultatom 7:0 (3:0).

V nedeljo je domača ekipa gostovala v Varaždinu in odigrala prijateljsko tekmo s članom MVC lige Slobodo svoj drugo tekmo. Čeprav so dravaši nastopili v okrnjeni postavi so vendar zmagali, ker so vsi igrali z veliko požrtvovalnostjo in tako zmagali 3:4 (0:2). V ekipi Drave je nastopil po dolgem času Mesarič, ki je že v prvi tekmi dosegel tri gole, ostala dva pa je dal Marjan Berlič.

Strelstvo

Strelska družina »Železničar« je v nedeljo, 8. t. m. organizirala strelski troboj med SD Košaki Maribor, SD Turnišče in SD Železničar. SD Košaki je, kakor je bilo pričakovati zmagala, saj so v tej družini najboljši strelci Maribora.

Ekipe so dosegle sledeče rezultate:

Košaki 966, Železničar 843, Turnišče 741 krogov.

Poedinci:

1. Mlinarič 216 krogov, 2. Šofč 210 krogov (oba Košaki), 3. Koželj 192 (Železničar), 4. Reberšek 192 (Košaki), 5. Par 185 (Turnišče).

SD Železničar je tokrat razočarala medtem ko je SD Turnišče zelo napredovala. Ta družina se vedno bolj razvija in kaže, da bo na nagradnem tekmovalju 15. septembra odnesla precej nagrad. Na tem tekmovalju se bodo ekipe in posamezniki borili za prehodni pokal, strelski odbor pa bo podelil najboljšim ekipam zračne puške; poleg tega pa bo razdeljen še mnogo praktičnih nagrad, tako da bo večina strelcev zadovoljna.

Najboljši strelci bodo na tekmovalju z malokalibersko puško posebej nagrajeni.

Za dom in družino

Kurimo varčno!

Preden zakurimo v štedilniku, odstranimo pepel iz kurilnice in pepelnjaka. Ogenj zanetimo s predaj v kurilnici ter položimo naj drva navzkriž, da se plamen razširi pod ploščo in cilindrom, zakaj če naložimo drva skupaj in jih porinemo globoko v kurilnico, se sicer pečica hitro segreje, toda mnogo toplote gre neizrabljeno v dimnik.

Pri kurjavi s premogom naložimo premog, brž ko drva dobro gorijo. Ker majhni kosi drv razvijajo več plamena kot veliki, moramo iz varčnosti uporabljati kratka in drobno nacepljena drva. Tudi premog gori bolje, če ga razložimo na majhne kose. Kuriti moramo s suhim kurivom, ker daje več vročine kot vlažno. Drva lahko sušimo, če jih zložimo na zračnem ali topeljem kraju. Na štedilniku, v peči ali pri peči smemo sušiti drva šele potem, ko štedilnik ali peč ne razvijata več velike vročine, ker bi se sicer drva lahko vnela ali vsaj preveč razgrela ter razvijala škodljive pare in slab duh. Tudi s tem je treba štediti, da drva in premog dobro izrabimo, to je, da jih docela sežgemo. Ugaslih kosčkov premoga ne smemo odstraniti s pepelom vred, temveč jih moramo vzeti iz pepela in pri prihodu

nji kurjavi spet uporabiti. Dalje kurimo varčno, ako takoj močno zakurimo, tako da se lonci hitro segrejejo, potem pa prilagamo samo še toliko kuriva, kolikor je potrebno, da jedi počasi vro. Zmota je, če kdo meni, da se meso, zelenjava itd. hitreje omeha, če zelo močno, kot če le zmerno vre. Če preveč nalagamo, dosežemo samo to, da tekočine prehitro izhlapevajo, ter riskiramo, da stena nad štedilnikom zaradi prehude pare porjavi in popokajo plošče na štedilniku. Slednjič ne smemo zakuriti izven časa za kuhajo, ako ni nujno potrebno.

Da bo mošt pravilno pokipel

Kipenje mošta je treba strokovno nadzirati in uravnati ter odpraviti vse ovire kipenja. Predvsem moramo skrbeti za pravilno toploto prostora, kjer mošt kipi. Sprva v prostoru ne sme biti hladnejše kakor od 12 do 16 stopinj C, pozneje pa naj bo toplota stalna. Čim hitreje in pravilneje prevre mošt, tem prej se očisti vino. Skrbeti moramo, da se kipenje ne ustavi, dokler ne prevre ves sladkor. Zato zračimo klet, kjer kipi mošt, le ko je zunaj toplo. Če je jesen hladna, je treba v kleti celo kuriti. Toplota naj bo v kleti stalno okrog 16 stopinj. Če mošt ne kipi do-

bro kljub primerni toploti v kleti, pospešimo kipenje s čistimi kvasnicami.

Napravimo milo za čiščenje madežev

Odlično milo za čiščenje madežev lahko same napravimo takole: naribamo kos pralnega mila, ga denemo v stekleno posodo, prelijemo z amonijakom dobro premešamo in zamašimo. Ko se milo čisto raztopi, dodamo še malo amonijaka, toda zmes mora ostati gosta. To tekoče milo bo odstranilo vsak masten madež in umazanijo z obleke, če z njim dobro zdrgnemo umazana mesta, nato pa izperemo v mlačni vodi.

NEGA ZOB

Seveda se tudi zgodi, da so pokvarjeni zobje posledica bolezni. V takem primeru kozmetika ne more prav nič pomagati. Dokazano pa je, da lahko zdrav človek s pravilno nego zob le-te ohrani do visoke starosti, kar ugodno vpliva na zdravstveno stanje vsakega organizma.

Ze otroke moramo navaditi na čiščenje zob, čeprav vemo, da bodo mlečni izpadli. Pravilno pa ne jemljemo zobe takole: najprej si splaknemo usta z mlačno vodo, da odstranimo vse ostanke jedi iz ustne votline. Nato krtačimo zobe navpično z vlažno krtačko. Medtem se pa zgornji zobje stikajo s spodnjimi. Krtačimo pa tudi dlesni, da se utrdijo. Potem usta odpremo in krtačimo konice zob s katerimi grizemo. Končno skrtlačimo zobe z notranje strani.

Ko smo s krtačenjem gotovi, usta dobro splaknemo, zakaj splakovanje ni nič manj važno od krtačenja.

Ustno votlino splaknemo trikrat: usta napolnimo z vodo in s pomočjo ustnice in lic speremo zobe in prostor med njimi. Ko to vodo izpljunemo; usta ponovno napolnimo z vodo in s pomočjo jezika izperemo prednji del ustne votline. Nazadnje pride na vrsto grio. Tretje grgranje velja zlasti za tiste, ki jim iz ust neprijetno diši.

Za izpiranje ustne votline uporabljamo blago raztopino hiper-mangana, ki odvzame slab vonj. Dobra je tudi voda za nego ust, v kateri je alkohol. Tisti, ki trpijo zaradi preobilne sline, naj usta splakujejo z vodo, ki so ji dodali boraksa.

PAZIMO NA POHIŠTVO

Les oddaja in sprejema vlago. V novogradnjah moramo zato postaviti pohištva vsaj 20 cm od stene, da ne vsrkava vlage. Tako stanovanje moramo mnogo zračiti in po potrebi preko noči predati in vrata omar odpirati.

Nasprotno pa ne smemo postavljati pohištvo k peči, ker se izsuhi in poka. Če je zrak v sobi zelo suh, moramo postaviti na peč posodo z vodo, da dosežemo normalno vlago zraka.

Za vino, liker in kolonsko vodo so poltirane površine pohištva zelo občutljive, ker jo topijo. Dobra gospodinja bo namestila podobni prt podlago iz klobučevine ali starih kos, ki ga izreže v velikosti mize, da tako zaščiti politirano ploskev mize pred toploto in madeži. Tudi vaze, napolnjene z vodo, je treba podložiti. Pod svetilko, peplnik z ostrimi robovi in razno posodo, ki stoji na furniranem pohištvi, nalepimo majhne kose klobučevine ali volnena blaga - seveda tako spretno, da tega ni opaziti - da s tem zaščitimo furnir pred praskami.

Če se vrata omare ne odpirajo dobro, moramo njene noge primerno podložiti. Stranice predalov, ki se težko odpirajo in zapirajo, namažemo s milom. Napolnjena pohištva ne smemo prestavljati, ker mu lahko zlomimo noge. Pohištvo na parketnih tleh laže premešamo, če noge podstavimo z volnenimi krpami.

tirko. Če si potem namažete polt z olivnim ali mandeljnovim oljem, boste občutili prijetno sproščeno. Nato se oblecite v svežo oblečilo, pa se vam bo zdelo, da ste popolnoma spočiti, kakor da niste ves dan trdo delali, ves večer boste sveži in lahko boste šli na zabavo ali drugim in se boste lahko posvetili lepi knjigi ali pa razgovoru z domačimi.

Na ta način se boste telesno poživili, a sami dobro veste, da povzroča dobro telesno počutje veder duh in dobro duševno razpoloženje. Vedrost in telesno ugodje se pa odražata v obrazu. Gube se porazgubijo, poteze postanejo mehkejši in smeječe, oči izražajo mladost.

Zvečer si vzemite tudi malo časa, da zberete svoje misli. Premislite in kritično ocenite, kar ste čez dan počeli. Kdor se ne zadovolja s zvečer pregleda dneвно delo, se bo mnogo laže duševno zbral, imel bo več uspehov, ker ne bo ničesar storil nepremišljeno in se ne bo dal presenetiti od nenadnih dogodkov.

KUHARSKI RECEPTI

Celc paprika za nadevanje

Zelena mesnata paprika, sol, na 1 liter vode 2 zvrhani žlici soli.

Oprane in očiščene paprike brez semena posolimo znotraj in zunanaj. Tako jih pustimo stati nekaj ur. Nato paprike na cedilu ali kakšni tkanini odcedimo. Medtem prevremo in ohladimo osoljeno vodo. Papriko denemo drugo v drugo in jih po več skupaj sproti vlagamo v kozarec. Škaf ali kad. Ko je posoda polna, položimo na vrh prticek, nato deščice in še kamne. Če vse to nalijemo toliko vode, da pokrije vso posodo. Oskrbujemo jih kot kislo zelje. Pred uporabo paprike nekaj časa namakamo v mrzli vodi, da niso preveč slane.

Jed, pripravljeno s tako konservirano papriko, solimo šele, ko je kuhana.

Češplje v vinu in kislu

3 kg češpelj, 1 kg sladkorja, 1 dkg cimetove skorjice, 5 g klinčkov, pol litra rdečega vina, pol litra vinskega kisa.

Zrele, zdrave češplje obrišemo s čistim prticom in jih večkrat prebodemo z zobotrebcem. Sladkor, kis in dišave dobro prekuhamo, dodamo vino, prevremo in v tej tekočini postopoma kuhamo češplje. Ko so mehke, jih pobereemo in denemo v pripravljen kozarec ali lonec. Ostalo tekočino še pokuhamo, da se zgošči in zlijemo na češplje. Čez nekaj dni tekočino prevremo, pe-ne pobereemo, ohladimo in zlijemo na češplje. Zavežemo.

Mešana marmelada

2 dela jabolč, 1 del zrelega paradiznika, 1 del breskev, 1 del korenja, 1 del češpelj, pol dela nezrelih jabolč. Na 1 kg mezge 60 do 80 dkg sladkorja.

Sadje, paradiznik in korenje operemo, ga očistimo in zrežemo na kose ter omehamo v dobro položeni posodi, v katero smo

prej nalili malo vode. Nato vse skupaj pretlačimo, stehamo in kuhamo tako dolgo, da se meza zgosti. Zdad pridenemo odmerjeni sladkor in zopet kuhamo toliko časa, da je marmelada gosta.

Ne kuhajmo preveč mezge hkrati! Med kuhanjem naj stalno močno vre. Da se ne bo pri-smo-dila, jo pridno mešajmo. Segreje kozarce napolnimo in takoj zavežemo. Shranimo popolnoma hladne.

Jabolčna marmelada

1 kg jabolč, 2 kg češpelj, tri četrt kg sladkorja.

Oprana in očiščena jabolka s peščičem vred in razkoščičene češplje zmečamo v posodi, v katero smo nalili malo vode. Nato vse skupaj pretlačimo. Mezgo tako dolgo kuhamo, da postane gostljiva. Potem pridenemo sladkor in zopet kuhamo, da se povsod zgosti. Napolnimo z njo (kozarci naj bodo zvrhani) segreje kozarce, jih urno zavežemo s dvojnimi pergamentnimi papirjem ali s celofanom.

Ohlajene shranimo v temnem in hladnem prostoru.

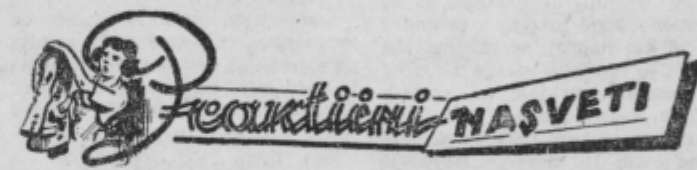
Sadna krema

38-40 dkg pretlačene sadja (surovega, dušenega ali vložena) sladkorja po okusu, limoni-na lupinica, 5 listov želatine, 2 beljaka in oseminka litra smetane ali 4 beljaki ali pa četrt litra smetane.

Zelatinu namakamo pol ure v majhni količini mrzle vode, sadje pretlačimo (mora biti gosto), ga sladkamo in mu dodamo se-sekljano limonino lupinico. Zelatinu vzamemo iz vode, jo stisnemo, da se voda odteče, nato jo raztopimo v 3 žlicah tople vode, jo pretlačimo skozi sito ali gосто cedilce k sadni mezi, dobro premešamo in vse skupaj postavimo na hladno. Vmes lahko zamešamo nekaj celih ali na debelo narezanih sadnih plodov. Ko

Ocvrta jabolka

Iz testa, opisane ga v prejšnjem receptu, hitro pripravimo prav okusno pečivo. Jabolka zrežemo na prst debele rezine, jim izdorbemo peščiče, rezine pa pomočimo v pripravljeno testo in ocvremo v vročem olju ali masti. Ocvrte rezine naj se dobro osuše, da niso mastne, nato jih posujemo s sladkorjem, po želji pomešanim s cimeto.

Kako z majhnim trudom očistiš štedilnik?

Namočij krpo v nekoliko kisa in z njo zdrgni vroč štedilnik. Videla boš, da bo umazanija kaj kmalu izginila s plošče, ki bo dobila lep sijaj. Biti pa moraš pri tem delu previdna, da se s paro, ki se tvori na vročem štedilniku, ne opečeš.

PREDEN SE VLEŽEŠ

Po končanem delu počivajte šele takrat, ko ste posrbeli tudi za svoje zdravje. Uspeh je vreden, da žrtvujete še četrta urica sami sebi.

Najprej slecite delovno obleko in si privoščite mlačno prho in kopal ali pa vsaj umijte in nato dobro otrite z mehko fro-

Obvestilo

Uprava za ceste okraja Maribor obvešča, da bo cesta III. reda štev. 1914 Ptuj-Dornava-Savci zaradi popravila mostu čez Pesnico zaprta za ves promet od vasi Dornava do Hlaponc od 16. do 30. septembra 1957. Obvozna cesta Dornava-Pacinja-Mostje-Hlaponci.

žina v Ptuju. Pomagali bi tudi v gospodinjstvu. Naslov in upravl.

USLUŽBENKA išče opremljeno sobo v Ptuju ali okolici. Naslov in upravl.

ZIDAN ŠTEDILNIK prodam. — Dr. Brumen, Na tratah 9, Ptuj.

PRODAM HIŠO, bukova drva in izruvač za krompir. Pobrezje štev. 35, p. Videm.

PRODAM 61 arov njive v območju Lancove vasi. Naslov v upravl.

PRODAM dobro ohranjeni radio. Vprašajte v trgovini »Na-Mas Ptuj.

Oglasi in objave

Obvestilo

Otvoritev sezone v Ptuju bo 12. septembra, ob 20. uri, z Goldonijsko komedijo »Sluga dveh gospodov«, ki se bo uprizorila kot svečana predstava v počastitev 250-letnice Goldonijskega rojstva. Uvodno besedo bo spregovoril prof. Ivo Arhar. Predstava bo za red premierski, prva repriza v soboto, 14. septembra, ob 20. uri, pa bo za red sobota.

Cenjene obiskovalce — abonentne naprošamo, naj dvignejo abonentske izkaznice za vse abonmaje do 19. septembra 1957 dnevno med 15. in 17. uro pri gledališki blagajni.

Uprava Okrajnega gledališča Ptuj

Obvestilo

Kmetovalce in druge interese-ntne obveščamo, da je Kmetijska zadruga Ptuj prevzela od Mestne komunalne ustanove selektor za čiščenje in razkuževanje semen-

skih žitaric. Čiščenje bo v prostorih bivše mestne ekonomije, in sicer vsak torek in četrtek, po potrebi pa tudi vsakodnevno.

Za kritje stroškov čiščenja se zaračuna 1,50, za razkuževanje pa 2 din po kg.

Pridelovalcem žitaric socialističnega in privatnega sektorja priporočamo, da pripeljejo svoj pridelan na čiščenje in razkuževanje, ker le od čistega in zdravega semena lahko pričakujejo bogat pridelek.

KZ Ptuj.

OBJAVA

Od 18. septembra 1957 dalje bo zopet redno poslovala športska ambulanta pri Zdravstvenem domu v Ptuju. Ordinacije bodo vsako sredo od 14.30 dalje.

Stanovanja

UPOKOJENKO sprejme na stanovanje in hrano preprosta dru-

OPOZARJAM vsakogar pred nakupom posestva v Brstju 37 pri Ptuju od mojega moža Lozinška Ivana. Lozinček Marija, Brstje 37, p. Ptuj.

PREKLICUEM KONTROLNI LIST štev. 33/1 izdan 3. febr. 1955 od Gozdne uprave v Ptuju na ime Kovačič Anton, Sp. Vselovlak 9, p. Moškancji.

Prodaj

SEMENSKE ŽITARICE, prvost-ene, očiščene: rž: sorte Tyr-nauer; pšenica: sorte Bavarska kraljica; ječmen: sorte Peragis nudi Kobilarna Turnišče pri Ptuju.

PRODAM DOBRO OHRANJENO 21-BASNO KLAVIRSKO HARMONIKO znamke »Hohners«. — Vprašajte Holc. Ciril-Metođov drevored 4, Ptuj.

Zahvala

Zahvaljujemo se vsem, ki so spremljali našega nepozabnega

JANKA VAUPOTIČA

uslužbenca KZ Suhi dol pri Slovenjem Gradcu, doma iz Dravc pri Vidmu, na njegovih zadnji poti septembra 1957 na pokopališče Videm pri Ptuju.

Posebej se zahvaljujemo pevskeemu zboru KUD Videm za ganljive pesmi in govornikom za poslovilne besede ter vsem, ki so obložili njegov prerani grob s cvetjem.

Zalujoča žena POLDKA, starši, bratje in vse ostalo sorodstvo.